הלכה · משנה תורה · ספר עבודה

משנה תורה, הלכות כלי המקדש והעובדין בו

רבנו משה בן מימון [הרמב"ם]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

משנה תורה, הלכות כלי המקדש והעובדין בו

רבנו משה בן מימון [הרמב"ם]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/משנה-תורה-הלכות-כלי-המקדש-והעובדין-בו/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 6
פרק ג 7
פרק ד 9
פרק ה 12
פרק ו 14
פרק ז 15
פרק ח 18
פרק ט 20
פרק י 22

פרק א

א מִצְוַת עֲשֵׂה לַעֲשׂוֹת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה שֶׁיִּהְיֶה מוּכָן לְדָבָרִים שֶׁצְּרִיכִין מְשִׁיחָה בּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל, כה) "וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ":

ב וְכָכָה עָשָׂהוּ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בַּמִּדְבָּר. לָקַח מִן הַמּוֹר וְהַקִּנָּמוֹן וְהַקִּדָּה מִכָּל אֶחָד מִשְׁלְשָׁתָן חֲמֵשׁ מֵאוֹת שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. וּמִקִּנָּה הַבֹּשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם. וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (שמות ל כג) "וְקִנָּמֹן בֶּשֶׂם מַחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם" שֶׁשּׁוֹקְלִים אוֹתוֹ בְּשִׁתֵּי פְּעָמִים חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם בְּכָל פַּעַם. וְשׁוֹחֵק כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבַדּוֹ. וְעֵרֶב הַכֹּל וְשָׂרָה אוֹתָן בְּמַיִם זַכִּין וּמְתוּקִין עַד שֶׁיֵּצֵא כָּל כֹּחָן בַּמַּיִם וְנָתַן עַל הַמַּיִם שֶׁמֶן זַיִת הֵין וְהוּא י"ב לוֹג. כָּל לוֹג אַרְבַּע רְבִיעִיּוֹת. וּבְשֵׁל הַכֹּל עַל הָאֵשׁ עַד שֶׁאָבְדוּ הַמַּיִם וְנִשְׁאַר הַשֶּׁמֶן וְהִנִּיחוֹ בְּכְלִי לְדוֹרוֹת:

ג הַמּוֹר הוּא הַדָּם הַצָּרוּר בְּחַיָּה שֶׁבְּהֹדּוּ הַיָּדוּעַ לַכֹּל שֶׁמִּתְבַּשְּׂמִין בָּהּ בְּנֵי אָדָם בְּכָל מָקוֹם. וְהַקִּנָּמוֹן הוּא הָעֵץ שֶׁבָּא מֵאֶרֶץ הֹדּוּ שֶׁרֵיחוֹ טוֹב וּמִתְגַּמְּרִים בּוֹ בְּנֵי אָדָם. וְהַקִּדָּה הִיא הַקּוֹשְׁט. וּקְנֵה בֹּשֶׂם הֵם הַקָּנִים הַדַּקִּים כְּתֶבֶן הָאֲדָמִים הַבָּאִים מֵאֶרֶץ הֹדּוּ וְרֵיחָן טוֹב וְהֵם מִמִּינֵי הַבְּשָׂמִים שֶׁנּוֹתְנִין אוֹתָם הָרוֹפְאִים בְּצֹרִי:

ד הָעוֹשֶׂה שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה כַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה וְכַמִּשְׁקָל הַזֶּה וְלֹא הוֹסִיף וְלֹא גָּרַע בְּמֵזִיד חַיָּב כָּרֵת. בְּשׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לג) "אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ" (שמות ל לג) "וְנִכְרַת מֵעַמָּיו". וְהוּא שֶׁיַּעֲשֶׂה אוֹתוֹ לְהַמְּשַׁח בּוֹ. אֲבָל אִם עָשָׂהוּ לְהִתְלַמֵּד אוֹ לְתִּנּוֹ לַאֲחֵרִים פָּטוּר:

ה הַסָּךְ מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה כְּזַיִת בְּמֵזִיד חַיָּב כָּרֵת. וּבְשׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לג) "וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו". וְאֵין חַיָּבִין אֶלָּא עַל סִיכַת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה שֶׁנֶּאֱמַר מִמֶּנּוּ. מִזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שמות ל לא) "שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי". וּמֵעוֹלָם לֹא נַעֲשָׂה שֶׁמֶן אַחֵר חוּץ מִמַּה שֶּׁעָשָׂה מֹשֶׁה:

ו אֶחָד הַסָּךְ אֶת עַצְמוֹ וְאֶחָד הַסָּךְ אֶת אֲחֵרִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לג) "וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר". הַסָּךְ כֵּלִים וּבְהֵמָה וְעַכּוּ"ם שֶׁהֵם כְּמוֹתָהּ אוֹ שֶׁסָּךְ מֵתִים בּוֹ פָּטוּר שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לב) "עַל בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ":

ז אֵין מוֹשְׁחִין מִמֶּנּוּ לְדוֹרוֹת אֶלָּא כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים וּמְשׁוּחַ מִלְחָמָה וּמַלְכֵי בֵּית דָּוִד בִּלְבַד. אֲפִלּוּ כֹּהֵן בָּן כֹּהֵן מוֹשְׁחִין אוֹתוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ו טו) "וְהַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו" וְגוֹ':

ח בְּבֵית שֵׁנִי שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל מִתְרַבֶּה בִּלְבִישַׁת בְּגָדִים בִּלְבַד שֶׁהָיָה לוֹבֵשׁ בִּגְדֵי כְהֻנָּה גְּדוֹלָה:

ט כֵּיצַד מוֹשְׁחִין אֶת הַכֹּהֵן. צָק אֶת הַשֶּׁמֶן עַל רֹאשׁוֹ וְסָךְ מִמֶּנּוּ עַל גַּבֵּי עֵינָיו כְּמִין כִּי יְוָנִית כְּזֶה X שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ח יב) "וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ".

וּמַלְכֵי בֵּית דָּוִד מוֹשְׁחִין אוֹתָן כְּמִין נֵזֶר עַל רֹאשׁוֹ. וְלֹא יִמְשַׁח בִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרוֹת וְלֹא יַרְבֶּה בְּשֶׁמֶן:

י הַנּוֹתֵן מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל גַּבֵּי מֶלֶךְ אוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁכְּבָר נִמְשְׁחוּ פָּטוּר שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לג) "וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר" וְאֵין אֵלּוּ זָרִים אֶצְלוֹ. אֲבָל הַסָּךְ מִמֶּנּוּ אֲפִלּוּ לְמֶלֶךְ וְכֹהֵן גָּדוֹל חַיָּב שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לב) "עַל בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ" כָּל אָדָם בְּמַשְׁמָע. וְכֹהֵן גָּדוֹל שֶׁנִּטַּל שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה מֵרֹאשׁוֹ וְסָךְ בְּמֵעָיו חַיָּב כָּרֵת וְהוּא שֶׁיְּסוֹךְ מִמֶּנּוּ בִּכְזַיִת:

יא אֵין מוֹשְׁחִין אֶת הַמֶּלֶךְ אֶלָּא עַל גַּבֵּי הַמַּעְיָן. וְאֵין מוֹשְׁחִין מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ שֶׁהַמַּלְכוּת יֶרֶשָׁה לַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יז כ) "הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל". וְאִם הָיְתָה שָׁם מַחְלֹקֶת מוֹשְׁחִין אוֹתוֹ כְּדֵי לְסַלֵּק הַמַּחֲלֹקֶת וּלְהוֹדִיעַ לַכֹּל שֶׁזֶּהוּ מֶלֶךְ לְבַדּוֹ. כְּמוֹ שֶׁמָּשְׁחוּ שְׁלֹמֹה מִפְּנֵי מַחְלֹקֶת אֲדוֹנִיָּהוּ. וְיוֹאָשׁ מִפְּנֵי עֲתַלְיָה. וִיהוֹאָחָז מִפְּנֵי יְהוֹיָקִים אֶחָיו. וְזֶה שֶׁמָּשַׁח אֱלִישָׁע לְיֵהוּא לֹא בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה מְשָׁחוֹ אֶלָּא בְּשֶׁמֶן אֲפַרְסְמוֹן. וְדָבָר זֶה מְסֹרֶת בְּיַד הַחֲכָמִים:

יב כָּל כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר לֹא נִתְקַדְּשׁוּ אֶלָּא בִּמְשִׁיחָתָן בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ז א) "וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם". וְדָבָר זֶה אֵינוֹ נוֹהֵג לְדוֹרוֹת. אֶלָּא הַכֵּלִים כֻּלָּן כֵּיוָן שֶׁנִּטְמְּאוּ בָּהֶן בַּמִּקְדָּשׁ בִּמְלַאכְתָּן נִתְקַדְּשׁוּ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ד יב) "אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָם בַּקֹּדֶשׁ" בְּשֵׁרוּת הֵם מִתְקַדְּשִׁין:

יג הַכַּפּוֹת וְהַקְּעָרוֹת שֶׁמְּקַבְּלִין בָּהֶם הַמְּנָחוֹת וְכֵן הַמִּזְרָקוֹת שֶׁמְּקַבְּלִין בָּהֶן הַדָּם וּשְׁאָר כְּלֵי הַשָּׁרֵת כֻּלָּן שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב הָיוּ וּמֵהֶן לַעֲשׂוֹתָן מִשְׁאָר מִינֵי מַתָּכוֹת כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ וְכֻלָּן מִתְקַדְּשִׁין בְּמִלַּאכְתָּן. וְאִם נִשְׁבְּרוּ מַתִּיךְ אוֹתָם וְעוֹשֶׂה אוֹתָן כְּלִי אַחֵר וְאֵין קְדֻשָּׁתָן מִסְתַּלֶּקֶת מֵהֶן לְעוֹלָם:

יד כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּקְּבוּ אוֹ שֶׁנִּסְדְּקוּ אֵין סוֹתְמִין אוֹתָן אֶלָּא מַתִּיכִין אוֹתָן וְעוֹשִׂין אוֹתָן חֲדָשִׁים:

טו סַכִּין שֶׁנִּשְׁמַט מִן הַנִּצָּב אוֹ שֶׁנִּפְגַּם אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ וְאֵין מַשְׁחִיזִין אוֹתוֹ. אֶלָּא גּוֹנְזִין אוֹתוֹ בְּצַד הַהֵיכָל בֵּין הַקֹּדֶשׁ וְהָאוּלָם לְדָרוֹם וְעוֹשִׂין אֲחֵרִים. שֶׁאֵין עֲנִיּוּת בְּמָקוֹם עֲשִׁירוּת:

טז שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עִשָּׂרוֹן. וַחֲצִי עִשָּׂרוֹן. הָעִשָּׂרוֹן לְמְנָחוֹת. וַחֲצִי הָעִשָּׂרוֹן לְחַלֵּק בּוֹ מִנְחַת כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁבְּכָל יוֹם:

יז וְשֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לַח הָיוּ שָׁם. הִין. וַחֲצִי הַהִין. וּשְׁלִישִׁית הַהִין. וּרְבִיעִית הַהִין. וְלוֹג. וַחֲצִי לוֹג. וּרְבִיעִית. וְלָמָּה הָיוּ חֲצִי הַהִין וּשְׁלִישִׁית הַהִין וּרְבִיעִית הַהִין. לְמִדַּת הַנְּסָכִים שֶׁל זְבָחִים. וְלוֹג לְמִדַּת שֶׁמֶן הַמְּנָחוֹת. וַחֲצִי לוֹג לְמִדַּת שֶׁמֶן לְכָל נֵר מִנֵּרוֹת הַמְּנוֹרָה. וּרְבִיעִית לְחַלֵּק בָּהּ הַשֶּׁמֶן לַחֲבִיתִין:

יח וְאֵין לָנוּ דָּבָר לִמְדוֹד בּוֹ הֵין וְלָמָּה הָיָה שָׁם. הוֹאִיל וְהָיָה בַּמִּקְדָּשׁ מִימֵי משֶׁה שֶׁמְּדַד בּוֹ שֶׁמָּן לְשֶׁמָּן הַמִּשְׁחָה. וּבַחֲצִי לוֹג שֶׁיִּהְיֶה בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ מוֹדְדִין מַיִם לְמֵי סוֹטָה וְשֶׁמָּן לְתוֹדָה. וּבָרְבִיעִית שֶׁהָיְתָה שָׁם הָיוּ מוֹדְדִין שֶׁמָּן לֶחֶם הַנָּזִיר. וּמַיִם לְטָהֳרַת מְצֹרָע. וְלֹא מִפְּנֵי מַעֲשִׂים אֵלּוּ נִתְקַדְּשׁוּ אֶלָּא מִפְּנֵי הַמְּלָאכוֹת שֶׁל מִקְדָּשׁ שֶׁאָמַרְנוּ:

יט כָּל הַמִּדּוֹת הָאֵלּוּ קֹדֶשׁ וּמִכְלֵי הַשָּׁרֵת. אֶלָּא שֶׁמִּדּוֹת הַלַּח נִמְשָׁחוּ מִבִּפְנִים וּמִבַּחוּץ. וּכְלֵי הַיֵּבֵשׁ לֹא נִמְשָׁחוּ אֶלָּא בִּפְנִים. לְפִיכָךְ בֵּירוּצֵי מִדּוֹת הַלַּח קֹדֶשׁ. וּבֵירוּצֵי מִדּוֹת הַיֵּבֵשׁ חל:

פרק ב

א הַקְּטֹרֶת נַעֲשֵׂית בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה וַעֲשִׂיָּתוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה קַח לְךָ סַמִּים וְגוֹ'. וְנִתְפָּרְשׁוּ בַּתּוֹרָה אַרְבָּעָה מִסַּמְמָנֶיהָ. וְהֵן (שמות ל לד) "נָטָף. וּשְׁחֵלֶת. וְחֶלְבְּנָה. וּלְבוֹנָה". וּשְׁאָר סַמְמָנֶיהָ הֲלָכָה לְמשֶׁה מִסִּינַי:

ב אַחַד עָשָׂר סַמְמָנִים נֶאֶמְרוּ לוֹ לְמשֶׁה מִסִּינַי. וְהֵם שֶׁעוֹשִׂין אוֹתָן בְּמִשְׁקַל מָכָּוִן. וּמוֹסִיפִין עִמָּהֶן בְּלֹא מִשְׁקָל מֶלַח סְדוֹמִית וְכִפַּת הַיַּרְדֵּן. וְעֹשֶׂב אֶחָד שֶׁמַּעֲלֶה עָשָׁן. וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִים אוֹתוֹ אֶלָּא אֲנָשִׁים יְדוּעִים וְהוּא הָיָה הֲלָכָה בְּיָדָם אִישׁ מִפִּי אִישׁ:

ג וְזֶהוּ מִשְׁקַל אַחַד עָשָׂר סַמְמָנֶיהָ. נָטָף. וּשְׁחֵלֶת. וְחֶלְבְּנָה. וּלְבוֹנָה. מִכָּל אֶחָד מִשְׁקַל שִׁבְעִים מָנֶה. וְהַמָּנֶה מֵאָה דִּינָרִין. וּמוֹר. וּקְצִיעָה. וְשִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ. וְכַרְכֹּם. מִכָּל אֶחָד שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. קִשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר מָנֶה. קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה מָנִים. קְלוּפָּה שְׁלֹשָׁה מָנִים. מִשְׁקַל הַכֹּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנֶה. שְׁחוּקִין הַכֹּל הָדֵק. מוֹסִיפִין לָהּ רֹבַע הַקַּב מֶלַח סְדוֹמִית. וְכִפַּת הַיַּרְדֵּן וּמַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא. וּמַקְטִיר מִמֶּנָּה בְּכָל יוֹם עַל מִזְבַּח הַזָּהָב מָנֶה. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה מָנֶה כְּנֶגֶד יְמוֹת הַחַמָּה. וְהַשְּׁלֹשָׁה מָנִים הַנִּשְׁאָרִים שׁוֹחֵק אוֹתָם עֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים דַּקָּה מִן הַדַּקָּה עַד שֶׁמּוֹצִיא מִמֶּנָּה מָלֵא חָפְנָיו לְהַקְטִיר בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. וְהַשְּׁאָר הוּא מוֹתַר הַקְּטֹרֶת שֶׁאָמַרְנוּ בִּשְׁקָלִים:

ד נָטָף הָאָמוּר בַּתּוֹרָה הוּא עֲצֵי הַקְּטָף שֶׁיּוֹצֵא מֵהֶן הַצֳּרִי. וְהַשְּׁחֵלֶת הִיא הַצִּפֹּרֶן שֶׁנּוֹתְנִין אוֹתָהּ בְּנֵי הָאָדָם בְּמַגְמָרוֹת. וְהַחֶלְבְּנָה כְּמוֹ דְּבַשׁ שָׁחוֹר וְרֵיחוֹ קָשֶׁה וְהוּא שֹׁרֶף אֵילָנוֹת בְּעֲרֵי יָוָן. וְזֶהוּ שְׁמוֹת הַסַּמָּנִים בְּלָשׁוֹן עֲרָבִי. עוּד בְּלַסָּאן וְאַצְפַּאר טִיב. וּמִיעָה. וּלְכָאן. וּמוּסְקִי. וּקְצִיעָה. וְסַנְבֻּלִי אַלְנַטוֹרִין. וְזַעֲפָרָן. וְקִשְׁט. וְעוּד [הַיַּרְדֵּן]. וְקַסְר סְלֵיכָה. וְעִנְבָּר:

ה כֵּיצַד מְפַטְּמִין אֶת הַקְּטֹרֶת. מֵבִיא תִּשְׁעָה קַבִּין בִּרִית כַּרְשִׁינָה וְשָׁף בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן וְאַחַר כָּךְ שׁוֹרֶה אֶת הַצִּפֹּרֶן בְּאֶחָד וְעֶשְׂרִים קַב שֶׁל יֵין קַפְרִיסִין אוֹ יַיִן לְבָנוֹן יָשָׁן חָזָק בְּיוֹתֵר. וְאַחַר כָּךְ שׁוֹחֵק כָּל אֶחָד מִן הַסַּמָּנִים בִּפְנֵי עַצְמוֹ הָדֵק. וּכְשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב הָדֵק הֵיטֵב כָּל זְמַן שֶׁשּׁוֹחֵק וּמְעָרֵב הַכֹּל:

ו וְכָל מַעֲשֶׂיהָ בַּקֹּדֶשׁ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה וּמִשֶּׁל הַקֹּדֶשׁ. וְהַמְפַטֵּם אֶת הַקְּטֹרֶת מִן הַחֻלִּין אוֹ בִּכְלֵי שֶׁל חֻלִּין פְּסוּלָה:

ז פַּעֲמַיִם בַּשָּׁנָה הָיוּ מַחֲזִירִין אוֹתוֹ לַמַּכְתֶּשֶׁת. בֵּימוֹת הַחַמָּה הָיוּ מְפַזְּרִים אוֹתָהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּתְעַפֵּשׁ. וּבִימוֹת הַגְּשָׁמִים צוֹבְרִין אוֹתָהּ כְּדֵי שֶׁלֹּא יָפוּג רֵיחָהּ:

ח נָתַן לְתוֹכָהּ דְּבַשׁ כָּל שֶׁהוּא פְּסָלָהּ. חִסֵּר אֶחָד מִסַּמְמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה שֶׁהֲרֵי נַעֲשֵׂית קְטֹרֶת זָרָה. פִּטְמָהּ מְעַט מְעַט בְּמַתְכֹּנְתָּהּ כְּשֵׁרָה אֲפִלּוּ פִּטֵּם פְּרָס בְּשַׁחֲרִית וּפְרָס בֵּין הָעַרְבַּיִם:

ט הָעוֹשֶׂה קְטֹרֶת מֵאַחַד עָשָׂר סַמְמָנִין אֵלּוּ לְפִי מִשְׁקְלוֹת אֵלּוּ כְּדֵי לְהָרִיחַ בָּהּ אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הֵרִיחַ חַיָּב כָּרֵת עַל עֲשִׂיָּתָהּ אִם עָשָׂה מֵזִיד. וּבְשׁוֹגֵג מֵבִיא חַטָּאת קְבוּעָה. אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשָׂה הַמִּשְׁקָל כֻּלּוֹ אֶלָּא חֶצְיוֹ אוֹ שְׁלִישׁוֹ. הוֹאִיל וְעָשָׂה לְפִי מִשְׁקָלוֹת אֵלּוּ חַיָּב כָּרֵת. שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל לז) "בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם" (שמות ל לח) "אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כָמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו":

י עֲשָׂאָהּ לְהִתְלַמֵּד בָּהּ אוֹ לְמָסְרָהּ לַצַּבּוּר פָּטוּר. הֵרִיחַ בָּהּ וְלֹא עֲשָׂאָהּ אֵינוֹ חַיָּב כָּרֵת אֶלָּא דִּינוֹ כְּדִין כָּל הַנֶּהֱנֶה מִן הַהֶקְדֵּשׁ. לֹא חִיְּבָה תּוֹרָה כָּרֵת אֶלָּא לְעוֹשֶׂה בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לְהָרִיחַ בָּהּ:

יא מִזְבַּח הַזָּהָב שֶׁמַּהֵיכָל עָלָיו מַקְטִירִין הַקְּטֹרֶת בְּכָל יוֹם. וְאֵין מַקְרִיבִין עָלָיו דָּבָר אַחֵר. וְאִם הִקְטִיר עָלָיו קְטֹרֶת אַחֶרֶת שֶׁאֵינָהּ כָּזוֹ. אוֹ שֶׁהִקְטִיר עָלָיו קְטֹרֶת כָּזוֹ שֶׁהִתְנַדֵּב אוֹתָהּ יָחִיד אוֹ רַבִּים. אוֹ הִקְרִיב עָלָיו קָרְבָּן. אוֹ הִסִּיךְ נָסָךְ. לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ל ט) "לֹא תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעוֹלָה וּמִנְחָה" וְגוֹ':

יב בְּעֵת שֶׁמּוֹלִיכִין אֶת הָאָרוֹן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם אֵין מוֹלִיכִין אוֹתוֹ לֹא עַל הַבְּהֵמָה וְלֹא עַל הָעֲגָלוֹת אֶלָּא מְצָוָה לְנָטְלוֹ עַל הַכָּתֵף. וּלְפִי שֶׁשָּׁכַח דָּוִד וְנִשְׂאוֹ עַל הָעֲגָלָה נִפְרַץ פֶּרֶץ בְּעֻזָּא. אֶלָּא מְצָוָה לְנָשְׂאוֹ עַל הַכָּתֵף שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ז ט) "כִּי עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ":

יג כְּשֶׁנּוֹשְׂאִים אוֹתוֹ עַל הַכָּתֵף נוֹשְׂאִין פָּנִים כְּנֶגֶד פָּנִים וַאֲחוֹרֵיהֶם לַחוּץ וּפְנֵיהֶם לְפָנִים. וְנִזְהָרִים שֶׁלֹּא יִשְׁמְטוּ הַבַּדִּים מִן הַטַּבָּעוֹת. שֶׁהַמַּסִּיר אֶחָד מִן הַבַּדִּים מִן הַטַּבָּעוֹת לוֹקֶה. שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כה טו) "בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֻרוּ מִמֶּנּוּ":

פרק ג

א זֶרַע לֵוִי כֻּלּוֹ מֻבְדָּל לַעֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים י ח) "בָּעֵת הַהִיא הִבְדִּיל ה' אֶת שֵׁבֶט הַלֵּוִי". וּמִצְוַת עֲשֵׂה לְהִיוֹת הַלְוִיִּם פְּנוּיִין וּמוּכָנִין לַעֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ בֵּין רָצוּ בֵּין שֶׁלֹּא רָצוּ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יח כג) "וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד". וּבֶן לֵוִי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו כָּל מִצְוֹת לְוִיָּה חוּץ מִדָּבָר אֶחָד אֵין מְקַבְּלִין אוֹתוֹ עַד שֶׁיְּקַבֵּל אֶת כֻּלָּן:

ב עֲבוֹדָה שֶׁלָּהֶן הֵיא שֶׁיִּהְיוּ שׁוֹמְרִין אֶת הַמִּקְדָּשׁ. וְיִהְיוּ מֵהֶן שׁוֹעֲרִין לִפְתֹחַ שַׁעֲרֵי הַמִּקְדָּשׁ וּלְהָגִיף דַּלְתוֹתָיו. וְיִהְיוּ מֵהֶן מְשׁוֹרְרִין לְשׁוֹרֵר עַל הַקָּרְבָּן בְּכָל יוֹם. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח ז) "וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם ה' אֱלֹהָיו כְּכָל אֶחָיו הַלְוִיִּם". אֵי זֶהוּ שֵׁרוּת שֶׁהוּא בְּשֵׁם ה' הֱוֵי אוֹמֵר זוֹ שִׁירָה. וּמָתַי אוֹמֵר שִׁירָה עַל כָּל עוֹלוֹת הַצִּבּוּר הַחוֹבָה וְעַל שַׁלְמֵי עֲצֶרֶת בְּעֵת נִסּוּךְ הַיַּיִן. אֲבָל עוֹלוֹת נְדָבָה שֶׁמַּקְרִיבִין הַצִּבּוּר לְקַיֵּץ לַמִּזְבֵּחַ. וְכֵן הַנִּסָּכִין הַבָּאִין בִּפְנֵי עַצְמָן. אֵין אוֹמְרִין עֲלֵיהֶן שִׁירָה:

ג לֵוִי הָאוֹנֵן מֻתָּר לַעֲבֹד וּלְשׁוֹרֵר. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁנֵים עָשָׂר לְוִיִּם עוֹמְדִים עַל הַדּוּכָן בְּכָל יוֹם לוֹמַר שִׁירָה עַל הַקָּרְבָּן וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם וְאֵין אוֹמְרִין שִׁירָה אֶלָּא בַּפֶּה בְּלֹא כְּלִי שֶׁעִקַּר הַשִּׁירָה שֶׁהִיא עֲבוֹדָתָם בַּפֶּה. וַאֲחֵרִים הָיוּ עוֹמְדִים שָׁם מְנַגְּנִין בִּכְלֵי שִׁיר. מֵהֶן לְוִיִּם וּמֵהֶן יִשְׂרְאֵלִים מְיֻחָסִין הַמַּשִּׂיאִין לִכְהֻנָּה. שֶׁאֵין עוֹלֶה עַל הַדּוּכָן אֶלָּא מְיֻחָס. וְאֵין אֵלּוּ הַמְשׁוֹרְרִים עַל פִּי הַכֵּלִים עוֹלִין לְמִנְיַן הַשְּׁנֵים עָשָׂר:

ד וּבַמֶּה הֵם מְנַגְּנִין. בִּנְבָלִים וַחֲלִילִים וְכִנּוֹרוֹת וַחֲצוֹצְרוֹת וְהַצִּלְצָל. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁנֵי נְבָלִים וְלֹא מוֹסִיפִין עַל שִׁשָּׁה. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁנֵי חֲלִילִים וְלֹא מוֹסִיפִין עַל שְׁנַיִם עָשָׂר. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת וְלֹא מוֹסִיפִין עַל עֶשְׂרִים וּמֵאָה. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִתִּשְׁעָה כִּנּוֹרוֹת וּמוֹסִיפִין עַד לְעוֹלָם. וְהַצִּלְצָל אֶחָד בִּלְבַד:

ה בִּימֵי הַמּוֹעֲדוֹת כֻּלָּם וּבְרֹאשֵׁי חֳדָשִׁים הָיוּ הַכֹּהֲנִים תּוֹקְעִים בַּחֲצוֹצְרוֹת בִּשְׁעַת הַקָּרְבָּן וְהַלְוִיִּם אוֹמְרִין שִׁירָה שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר י י) "וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֹאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרוֹת". הַחֲצוֹצְרָה הָיְתָה נַעֲשֵׂית מִן עֶשֶׂת שֶׁל כֶּסֶף. עֶשֶׂה אוֹתָהּ מִן הַגְּרוּטָאוֹת שֶׁל כֶּסֶף כְּשֵׁרָה. מִשְּׁאָר מִינֵי מַתָּכוֹת פְּסוּלָה. וְהַחֲלִילִין שֶׁהָיוּ מְנַגְּנִין בָּהֶן הָיָה אַבּוּב שֶׁלָּהֶן שֶׁל קָנֶה. מִפְּנֵי שֶׁקּוֹלוֹ עֵרֶב. וְלֹא הָיָה מָחֳלֵק אֶלָּא בְּאַבּוּב יְחִידִי מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחֻלָּק יָפֶה:

ו בִּשְּׁנַיִם עָשָׂר יוֹם בַּשָּׁנָה הֶחָלִיל מֻכֶּה לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ. בִּשְׁחִיטַת פֶּסַח רִאשׁוֹן. וּבִשְׁחִיטַת פֶּסַח שֵׁנִי. וּבְיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל עֲצֶרֶת. וּבִשְׁמוֹנָה יְמֵי הֶחָג. וְחָלִיל זֶה דּוֹחֶה שַׁבָּת מִפְּנֵי שֶׁהוּא חָלִיל שֶׁל קָרְבָּן וְחָלִיל שֶׁל קָרְבַּן עֲבוֹדָה הִיא וְדוֹחָה אֶת הַשַּׁבָּת:

ז אֵין בֵּן לֵוִי נִכְנָס לַעֲזָרָה לַעֲבוֹדָתוֹ עַד שֶׁיִּלְמְדוּהוּ חָמֵשׁ שָׁנִים תְּחִלָּה. שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ח כד) "זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה" וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר (במדבר ד ג) "מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה". הָא כֵּיצַד. חָמֵשׁ לִלְמֹד. וְאֵינוֹ נִכְנָס לַעֲבוֹדָה עַד שֶׁיִּגְדַּיל וְיִהְיֶה (במדבר ד יט) (במדבר ד מט) אִישׁ שֶׁנֶּאֱמַר "אִישׁ אִישׁ עַל עֲבֹדָתוֹ":

ח זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה בַּלְוִיִּם (במדבר ח כה) "וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה" אֵינוֹ אֶלָּא בִּזְמַן שֶׁהָיוּ נוֹשְׂאִין הַמִּקְדָּשׁ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְאֵינוֹ מְצִוָּה נוֹהֶגֶת לְדוֹרוֹת. אֲבָל לְדוֹרוֹת

אֵין הַלֵּוִי נִפְסָל בְּשָׁנִים וְלֹא בְּמוּמִין אֶלָּא בְּקוֹל שֶׁיִּתְקַלְקֵל קוֹלוֹ מֵרֹב הַזִּקְנָה יִפָּסֵל לַעֲבוֹדָתוֹ בַּמִּקְדָּשׁ. וְיֵרָאֶה לִי שֶׁאֵינוֹ נִפְסָל אֶלָּא לוֹמַר שִׁירָה אֲבָל יִהְיֶה מִן הַשּׁוֹעֲרִים:

ט שְׁמוּאֵל הָרוֹאֶה וְדָוִד הַמֶּלֶךְ חִלְּקוּ הַלְוִיִּם לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים מִשְׁמָרוֹת. וְעוֹבֵד מִשְׁמָר בְּכָל שַׁבָּת. וְכָל אַנְשֵׁי מִשְׁמָר מְחַלֵּק אוֹתָם רֹאשׁ הַמִּשְׁמָר לְבָתֵּי אָבוֹת. וְכָל יוֹם מִימֵי הַשַּׁבָּת עוֹבְדִים בּוֹ אֲנָשִׁים יְדוּעִים. וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת מְחַלְּקִין אֵלּוּ הָעוֹבְדִים בַּיּוֹם שֶׁלָּהֶן אִישׁ אִישׁ עַל עֲבוֹדָתוֹ. וְכָל הַלְוִיִּם מֻזְהָרִין עַל עֲבוֹדַת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יח ג) "אַךְ אֶל כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ וְלֹא יָמֻתוּ" לֹא יִקְרְבוּ לַעֲבוֹדָה אֲבָל לִגַּע מֻתָּרִין:

י וּכְשֵׁם שֶׁהַלְוִיִּם מֻזְהָרִין שֶׁלֹּא לַעֲבֹד עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים. כָּךְ הַכֹּהֲנִים מֻזְהָרִין שֶׁלֹּא לַעֲבֹד עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יח ג) "גַּם הֵם" (במדבר יח ג) "גַּם אַתֶּם". וְכֵן הַלְוִיִּם עַצְמָם מֻזְהָרִים שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה אֶחָד מְלֶאכֶת חֲבֵרוֹ. שֶׁלֹּא יְסַיֵּעַ הַמְשׁוֹרֵר לַשּׁוֹעֵר וְלֹא הַשּׁוֹעֵר לַמְשׁוֹרֵר שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר ד יט) "אִישׁ אִישׁ עַל עֲבוֹדָתוֹ וְאֶל מַשָּׂאוֹ":

יא לְוִיִּם שֶׁעָבְדוּ עֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים אוֹ שֶׁסִּיְּעַ לֵוִי בְּמְלַאכְתָּה שֶׁאֵינָהּ מְלַאכְתּוֹ חַיָּבִין מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יח ג) "וְלֹא יָמֻתוּ". אֲבָל כֹּהֵן שֶׁעָבַד עֲבוֹדַת לֵוִי אֵינוֹ בְּמִיתָה אֶלָּא בְּלֹא תַּעֲשֶׂה:

פרק ד

א הַכֹּהֲנִים הֻבְדְּלוּ מִכְּלַל הַלְוִיִּם לַעֲבוֹדַת הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (דברי הימים א כג יג) "וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים". וּמִצְוַת עֲשֵׂה הִיא לְהַבְדִּיל הַכֹּהֲנִים וּלְקַדְּשָׁם וְלַהֲכִינָם לְקָרְבָּן שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא ח) "וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי אֶת לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב":

ב וְצָרִיךְ כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל לִנְהֹג בָּהֶן כָּבוֹד הַרְבֵּה וּלְהַקְדִּים אוֹתָם לְכָל דָּבָר שֶׁבִּקְדֻשָּׁה. לִפְתֹּחַ בַּתּוֹרָה רִאשׁוֹן. וּלְבָרֵךְ רִאשׁוֹן. וְלִטֹּל מָנָה יָפָה רִאשׁוֹן:

ג מֹשֶׁה רַבֵּנוּ חֵלֶק הַכֹּהֲנִים לִשְׁמוֹנָה מִשְׁמָרוֹת. אַרְבָּעָה מֵאֶלְעָזָר. וְאַרְבָּעָה מֵאִיתָמָר. וְכֵן הָיוּ עַד שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא. וּבִימֵי שְׁמוּאֵל חִלְּקָם הוּא וְדָוִד הַמֶּלֶךְ לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים מִשְׁמָר. וְעַל כָּל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר רֹאשׁ אֶחָד מְמֻנֶּה. וְעוֹלִין לִירוּשָׁלַיִם לַעֲבוֹדָה מִשְׁמָר לְכָל שַׁבָּת. וּמִיּוֹם הַשַּׁבָּת לְיוֹם הַשַּׁבָּת הֵן מִתְחַלְּפִין מִשְׁמָר יוֹצֵא וְהָאַחֵר שֶׁהוּא אַחֲרָיו נִכְנָס. עַד שֶׁיִּגְמְרוּ וְחוֹזְרִין חֲלִילָה:

ד וּמִצְוַת עֲשֵׂה לִהְיוֹת כָּל הַמִּשְׁמָרוֹת שָׁוִים בָּרְגָלִים. וְכָל שֶׁיָּבוֹא מִן הַכֹּהֲנִים בָּרֶגֶל וְרָצָה לַעֲבֹד עוֹבֵד וְחוֹלֵק עִמָּהֶם. וְאֵין אוֹמְרִין לוֹ לֵךְ עַד שֶׁיִּגִּיעַ מִשְׁמָרְךָ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח ו) "וְכִי יָבֹא הַלֵּוִי מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ" וְגוֹ':

ה בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּקָרְבָּנוֹת הָרְגָלִים וּבְחִלּוּק לֶחֶם הַפָּנִים וּבְחִלּוּק שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שֶׁל עֲצֶרֶת. אֲבָל נְדָרִים וּנְדָבוֹת וּתְמִידִין אֵין מַקְרִיבִין אוֹתָן אֶלָּא מִשְׁמָר שֶׁזְּמַנּוֹ קָבוּעַ וַאֲפִלּוּ בָּרֶגֶל. שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח ח) "חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ לְבַד מִמְכָּרָיו עַל הָאָבוֹת". כְּלוֹמַר חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכְלוּ בְּקָרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר. וְאֵין חֵלֶק כְּחֵלֶק בִּשְׁאָר הַדְּבָרִים שֶׁכְּבָר חָלְקוּ אוֹתָם הָאָבוֹת וּקְבָעוּם כָּל מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר בְּשַׁבָּתוֹ:

ו וְכֵן עֲבוֹדַת לֶחֶם הַפָּנִים בַּמִּשְׁמָר שֶׁזְּמַנּוֹ קָבוּעַ. אֲבָל עֲבוֹדַת שְׁתֵּי הַלֶּחֶם בְּכָל הַמִּשְׁמָרוֹת. וּמִנַּיִן שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר אֶלָּא בָּרְגָלִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח ו) "מֵאַחַד שְׁעָרֶיךָ מִכָּל יִשְׂרָאֵל" בְּשָׁעָה שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל בָּאִין בְּשַׁעַר אֶחָד. וּמִנַּיִן שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר אֶלָּא בַּכֹּהֲנִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח ח) "חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ". וְאֵין שָׁם מַתָּנוֹת בַּמִּקְדָּשׁ לְהֶאֱכֵל אֶלָּא לַכֹּהֲנִים בִּלְבַד:

ז וְכֵן כֹּהֵן שֶׁהָיָה לוֹ קָרְבָּן חֵרֵי זֶה בָּא לַמִּקְדָּשׁ וּמַקְרִיבוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁיִּרְצֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יח ו) "וּבָא בְּכָל אַוַּת נַפְשׁוֹ" (דברים יח ז) "וְשֵׁרֵת". וַאֲפִלּוּ חַטָּאתוֹ וַאֲשָׁמוֹ הוּא מַקְרִיב וּמְכַפֵּר עַל יְדֵי עַצְמוֹ וְהָעוֹר שֶׁל קָרְבָּנוֹ וַאֲכִילָתוֹ שֶׁלּוֹ. וְאִם רָצָה לִתֵּן אֶת קָרְבָּנוֹ לְכָל כֹּהֵן שֶׁיִּרְצֶה לְהַקְרִיבוֹ נוֹתֵן. וְעוֹר הַקָּרְבָּן וַעֲבוֹדָתוֹ לְאוֹתוֹ הַכֹּהֵן בִּלְבַד שֶׁנָּתַן לוֹ:

ח הָיָה הַכֹּהֵן בַּעַל הַקָּרְבָּן בַּעַל מוּם נוֹתֵן קָרְבָּנוֹ לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר וְהָעוֹר שֶׁלָּהֶם. הָיָה זָקֵן אוֹ חוֹלֶה שֶׁיָּכוֹל לַעֲבֹד עַל יְדֵי הִדְּחָק נוֹתֵן קָרְבָּנוֹ לְכָל כֹּהֵן שֶׁיִּרְצֶה וְהָעוֹר וְהָעֲבוֹדָה לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר. וְאִם אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲבֹד כְּלָל חֵרֵי הַקָּרְבָּן כֻּלּוֹ לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר:

ט הָיָה טָמֵא בְּקָרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר וְכָל הַכֹּהֲנִים טְמֵאִים נוֹתְנוֹ לְבַעֲלֵי מוּמִין טְהוֹרִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מִשְׁמָר. וְעוֹרוֹ וַעֲבוֹדָתוֹ לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר הַטְּמֵאִים:

י הָיָה הַקָּרְבָּן שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל וְהָיָה אוֹנֵן נוֹתְנוֹ לְכָל כֹּהֵן שֶׁיִּרְצֶה וְעוֹרוֹ וַעֲבוֹדָתוֹ לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר. כֵּיוָן שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל הָאוֹנֵן רָאוּי לַעֲבוֹדָה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר חֵרֵי זֶה עוֹשֶׂה שְׁלִיחַ לְקָרְבָּנוֹ:

יא כָּל רֹאשׁ מִשְׁמָר וּמִשְׁמָר מְחַלֵּק מִשְׁמָרוֹ לְבָתֵּי אָבוֹת. עַד שֶׁיִּהְיֶה כָּל בֵּית אָב וַאֲנָשָׁיו עוֹבֵד בְּיוֹם אֶחָד מִימוֹת הַשַּׁבָּת. וְהָאַחֵר בְּיוֹם שֶׁל אַחֲרָיו. וְהָאַחֵר בְּיוֹם שֶׁל אַחֲרָיו. וּלְכָל בֵּית אָב וְאָב רֹאשׁ אֶחָד מְמֻנֶּה עָלָיו:

יב וּמִמַּנִּין כֹּהֵן גָּדוֹל הוּא רֹאשׁ לְכָל הַכֹּהֲנִים. וּמוֹשְׁחִין אוֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. וּמַלְבִּישִׁין אוֹתוֹ בִּבְגְדֵי כְהֻנָּה גְּדוֹלָה שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא י) "וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר יוּצַק" וְגוֹ'. וְאִם אֵין שָׁם שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה מְרַבִּין אוֹתוֹ בִּבְגְדֵי כְהֻנָּה גְּדוֹלָה בִּלְבַד שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא י) "אֲשֶׁר יוּצַק עַל רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת הַבְּגָדִים". כְּשֵׁם שֶׁמִּתְרַבֶּה בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה כָּךְ מִתְרַבֶּה בִּבְגָדִים:

יג כֵּיצַד מְרַבִּין אוֹתוֹ בִּבְגָדִים. לוֹבֵשׁ שְׁמוֹנָה בְּגָדִים וּפוֹשְׁטָן וְחוֹזֵר וְלוֹבְשָׁן לְמָחָר שִׁבְעַת יָמִים יוֹם אַחַר יוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כט ל) "שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשָׁם הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו". וּכְשֵׁם

שֶׁרִבּוּי בְּגָדִים שִׁבְעָה כָּךְ מִשִּׁיחָה בְּשֶׁמֶן שִׁבְעָה יוֹם אַחַר יוֹם. וְאִם עָבַד קֹדֶם שֶׁיִּתְרַבֶּה בִּבְגָדִים כָּל שִׁבְעָה אוֹ קֹדֶם שֶׁיִּמָּשַׁח כָּל שִׁבְעָה עֲבוֹדָתוֹ כְּשֵׁרָה. הוֹאִיל וְנִתְרַבָּה אוֹ נִמְשַׁח פַּעַם אַחַת נַעֲשָׂה כֹּהֵן גָּדוֹל לְכָל דָּבָר:

יד אֵין בֵּין כֹּהֵן מָשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לְמֻרְבֶּה בְּגָדִים אֶלָּא פַּר שֶׁמֵּבִיא כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ אִם שָׁגַג בְּאֶחָד מִן הַמִּצְוֹת שֶׁחַיָּב עֲלֵיהֶן חַטָּאת שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ד ג) "אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא" וְגוֹ'. אֲבָל לִשְׁאָר הַדְּבָרִים שָׁוִים הֵם:

טו אֵין מַעֲמִידִין כֹּהֵן גָּדוֹל אֶלָּא בֵּית דִּין שֶׁל אֶחָד וְשִׁבְעִים. וְאֵין מוֹשְׁחִין אוֹתוֹ אֶלָּא בַּיּוֹם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ו יג) "בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ". וְכֵן אִם נִתְרַבָּה בִּבְגָדִים בִּלְבַד אֵין מְרַבִּין אוֹתוֹ אֶלָּא בַּיּוֹם. וְאֵין מְמַנִּין שְׁנֵי כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים כְּאַחַת:

טז מְמַנִּין כֹּהֵן אֶחָד יִהְיֶה לְכֹהֵן גָּדוֹל כְּמוֹ הַמִּשְׁנָה לַמֶּלֶךְ וְהוּא הַנִּקְרָא סְגָן. וְהוּא הַנִּקְרָא מְמֻנֶּה וְיִהְיֶה עוֹמֵד לִימִין כֹּהֵן גָּדוֹל תָּמִיד וְזֶה כָּבוֹד הוּא לוֹ. וְכָל הַכֹּהֲנִים מִתַּחַת יַד הַסְּגָן:

יז וְעוֹד מְמַנִּין קַתִּיקוֹלִין לִהְיוֹת לַסְּגָן כְּמוֹ הַסְּגָן לְכֹהֵן גָּדוֹל. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁנַיִם. וּמְמַנִּים אֲמַרְכָּלִין אֵין פָּחוֹת מִשִּׁבְעָה. וּמַפְתְּחוֹת הָעֲזָרָה בְּיַד רָצָה הָאֶחָד לִפְתֹּחַ אֵינוֹ יָכוֹל עַד שֶׁיִּתְכַּנְּסוּ כָּל הָאֲמַרְכוֹלִין וְיִפְתְּחוּ:

יח וּמְמַנִּין גִּזְבָּרִין מִתַּחַת יְדֵי הָאֲמַרְכוֹלִין. וְאֵין פּוֹחֲתִין מִשְּׁלֹשָׁה גִּזְבָּרִין. וְהַגִּזְבָּרִין הֵם שֶׁגּוֹבִין כָּל הַהֶקְדֵּשׁוֹת. וּפוֹדִין אֶת הַנִּפְדֶּה מֵהֶן וּמוֹצִיאִין אוֹתָן בִּדְבָרִים הָרְאוּיִין לָהֶן לְהוֹצִיאָן:

יט כֹּהֵן הַגָּדוֹל הַמָּשׁוּחַ קוֹדֵם לִמְרֻבֶּה בְּגָדִים. וּמְרֻבֶּה בְּגָדִים הָעוֹמֵד לְשֶׁרֶת קוֹדֵם לְמָשׁוּחַ שֶׁעָבַר מֵחֲמַת קָרְי. וְהָעוֹבֵר מֵחֲמַת קֶרִי קוֹדֵם לְעוֹבֵר מֵחֲמַת מוּם. וְהָעוֹבֵר מֵחֲמַת מוּם קוֹדֵם לְכֹהֵן מָשׁוּחַ מִלְחָמָה. וּמָשׁוּחַ מִלְחָמָה קוֹדֵם לְסָגָן. וּסְגָן קוֹדֵם לְקַתִּיקוֹל. וְקַתִּיקוֹל קוֹדֵם לַאֲמַרְכָּל. וַאֲמַרְכָּל קוֹדֵם לְגִזְבָּר. וְגִזְבָּר קוֹדֵם לְרֹאשׁ מִשְׁמָר. וְרֹאשׁ הַמִּשְׁמָר קוֹדֵם לְרֹאשׁ בֵּית אָב. וְרֹאשׁ בֵּית אָב קוֹדֵם לְכֹהֵן הֶדְיוֹט מִשְּׁאָר הַכֹּהֲנִים. נִמְצְאוּ הַכֹּהֲנִים תָּמִיד שְׁמוֹנָה מַעֲלוֹת זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ:

כ כְּשֶׁיָּמוּת הַמֶּלֶךְ אוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל אוֹ אֶחָד מִשְּׁאָר הַמְמֻנִּים מַעֲמִידִין תַּחְתָּיו בְּנוֹ אוֹ הָרְאוּי לְיָרְשׁוֹ. וְכָל הַקּוֹדֵם לְנַחֲלָה קוֹדֵם לִשְׁרֵרוּת הַמֵּת. וְהוּא שֶׁיִּהְיֶה מְמֻלָּא מְקוֹמוֹ בְּחָכְמָה אוֹ בְּיִרְאָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ כְּמוֹתוֹ בְּחָכְמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּמֶלֶךְ (דברים יז כ) "הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל". מְלַמֵּד שֶׁהַמַּלְכוּת יְרֻשָּׁה. וְהוּא הַדִּין לְכָל שְׂרָרָה שֶׁבְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל שֶׁהַזּוֹכֶה לָהּ זוֹכֶה לְעַצְמוֹ וּלְזַרְעוֹ:

כא מְשׁוּחַ מִלְחָמָה אֵין בְּנוֹ מִתְמַנֶּה תַּחְתָּיו לְעוֹלָם אֶלָּא הֲרֵי הוּא כִּשְׁאָר הַכֹּהֲנִים. אִם נִמְשַׁח לַמִּלְחָמָה נִמְשַׁח וְאִם לֹא נִמְשַׁח לֹא נִמְשַׁח. וּכְשֶׁכֹּהֵן מָשׁוּחַ מִלְחָמָה מְשַׁמֵּשׁ בַּמִּקְדָּשׁ

מְשַׁמֵּשׁ בְּאַרְבָּעָה כֵּלִים כִּשְׁאָר כֹּהֲנִים. מַעֲלִין מִשְׁרָרָה לִשְׁרָרָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה וְאֵין מוֹרִידִין אוֹתוֹ לַשְׁרָרָה שֶׁהִיא לְמַטָּה מִמֶּנָּה. שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֵין מוֹרִידִין לְעוֹלָם מִשְׁרָרָה שֶׁבְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אֶלָּא אִם סָרַח:

כב וְכֹהֵן גָּדוֹל שֶׁעָבַר עֲבֵרָה שֶׁחַיָּב עָלֶיהָ מַלְקוֹת מַלְקִין אוֹתוֹ בְּבֵית דִּין שֶׁל שִׁלּשָׁה כִּשְׁאָר מְחַיְּבֵי מַלְקוֹת וְחוֹזֵר לִגְדֻלָּתוֹ:

פרק ה

א כֹּהֵן גָּדוֹל צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה גָּדוֹל מִכָּל אֶחָיו הַכֹּהֲנִים בְּנוֹי בְּכֹחַ בְּעֹשֶׁר בְּחָכְמָה וּבְמַרְאֶה. אֵין לוֹ מָמוֹן כָּל הַכֹּהֲנִים נוֹתְנִין לוֹ מִשֶּׁלָּהֶן כָּל אֶחָד לְפִי עָשְׁרוֹ עַד שֶׁיַּעֲשִׁיר יוֹתֵר מֵעָשִׁיר שֶׁבְּכֻלָּן:

ב וְאֵין אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ מְעַכֵּב אֶלָּא כָּל זֶה לְמִצְוָה אֲבָל אִם נִתְרַבָּה מִכָּל מָקוֹם נִתְרַבָּה:

ג וְחַיָּב כֹּהֵן גָּדוֹל לִנְהֹג כָּבוֹד בְּעַצְמוֹ. וְלֹא יָקֵל בְּעַצְמוֹ עִם שְׁאָר הָעָם וְלֹא יִרְאוּ אוֹתוֹ עָרוּם לֹא בְּבֵית הַמֶּרְחָץ וְלֹא בְּבֵית הַכִּסֵּא וְלֹא כְּשֶׁמִּסְתַּפֵּר שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא י) "הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו" מִלַּמֵּד שֶׁנּוֹהֲגִין בּוֹ גְּדֻלָּה יְתֵרָה. רָצָה הוּא שֶׁיִּרְחֲצוּ אֲחֵרִים עִמּוֹ הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ:

ד לֹא יִכָּנֵס לְבֵית הַמִּשְׁתֶּה וְלֹא לְסְעֻדָּה שֶׁל רַבִּים אֲפִלּוּ הֵם שֶׁל מִצְוָה. אֲבָל הוֹלֵךְ הוּא אִם רָצָה לְבֵית הָאֵבֶל. וּכְשֶׁהוּא הוֹלֵךְ אֵינוֹ הוֹלֵךְ בְּעִרְבּוּבְיָא עִם שְׁאָר הַכֹּהֲנִים. אֶלָּא מְסַבְּבִין אוֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְחוֹלְקִין לוֹ כָּבוֹד. וְהַסְּגָן מִמַּצְעוֹ בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם. וְהַסְּגָן וּמְשׁוּחַ שֶׁעָבַר מִימִינוֹ. וְרֹאשׁ בֵּית אָב וְהָאֲבֵלִים וְכָל הָעָם מִשְּׁמֹאלוֹ. וְאוֹמֵר לָאֲבֵלִים תְּנֶחָמוּ. וְהֵן מְכַבְּדִין אוֹתוֹ כְּפִי כֹּחָן:

ה מֵת לוֹ מֵת אֵינוֹ יוֹצֵא אַחֲרָיו. וְאֵינוֹ יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ אוֹ מִן הַמִּקְדָּשׁ. וְכָל הָעָם בָּאִים לְנַחֲמוֹ לְבֵיתוֹ. וְהוּא עוֹמֵד בְּשׁוּרָה וּסְגָן מִימִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אָב וְכָל הָעָם מִשְּׁמֹאלוֹ. וְאוֹמְרִים לוֹ אָנוּ כַּפָּרָתְךָ וְהוּא אוֹמֵר לָהֶם תִּתְבָּרְכוּ מִן הַשָּׁמַיִם:

ו וּכְשֶׁמְּבָרְכִין אוֹתוֹ כָּל הָעָם מְסַבְּבִין עַל הָאָרֹן וְהוּא מֵסֵב עַל הַסַּפְסָל. וְאֵינוֹ קוֹרֵעַ עַל מֵתוֹ כְּשְׁאָר הַכֹּהֲנִים שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא י) "וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם". וְאִם קָרַע לוֹקֶה. אֲבָל קוֹרֵעַ הוּא מִלְּמַטָּה כְּנֶגֶד רַגְלָיו. וְאֵינוֹ מַרְבֶּה פֶּרַע לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כא י) "אֶת רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע" וַאֲפִלּוּ בְּעֵת שֶׁלֹּא יִכָּנֵס לַמִּקְדָּשׁ. אֶלָּא מְסַפֵּר מֵעֶרֶב שַׁבָּת לְעֶרֶב שַׁבָּת. וְאֵינוֹ מְסַפֵּר בְּתַעַר אֶלָּא בְּזוּג רֹאשׁ שַׂעֲרָה זוֹ בְּעִקָּר זוֹ עַד שֶׁיֵּרָאֶה כְּאִלּוּ הוּא צָמַח כְּאַחַת שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל מד כ) "רֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יְכַסְּמוּ אֶת רָאשֵׁיהֶן":

ז וּבַיִת יִהְיֶה לוֹ מוּכָן בַּמִּקְדָּשׁ וְהוּא הַנִּקְרָא לִשְׁכַּת כֹּהֵן גָּדוֹל. וְתִפְאַרְתּוֹ וּכְבוֹדוֹ שֶׁיִּהְיֶה יוֹשֵׁב בַּמִּקְדָּשׁ כָּל הַיּוֹם. וְלֹא יֵצֵא אֶלָּא לְבֵיתוֹ בְּלֵבַד בַּלַּיְלָה אוֹ שָׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם בַּיּוֹם. וְיִהְיֶה בֵּיתוֹ בִּירוּשָׁלַיִם וְאֵינוֹ זָז מִשָּׁם:

ח כֹּהֵן גָּדוֹל דָּן וְדָנִין אוֹתוֹ וּמְעִידִין עָלָיו. וְאֵין דָּנִין אוֹתוֹ דִּינֵי נְפָשׁוֹת אֶלָּא בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל בִּלְבַד שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יח כב) "כָּל הַדָּבָר הַגָּדל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ":

ט הָיָה יוֹדֵעַ עֵדוּת אֵינוֹ חַיָּב לְהָעִיד וַאֲפִלּוּ בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל שֶׁזֶּה אֵינוֹ כָּבוֹד לוֹ שֶׁיֵּלֵךְ וְיָעִיד. וְאִם הָיְתָה עֵדוּת לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הֲרֵי זֶה הוֹלֵךְ בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל וּמֵעִיד לוֹ:

י וּכְבָר בֵּארְנוּ בְּסֵפֶר קְדֻשָּׁה שֶׁהוּא אָסוּר בְּאַלְמָנָה וּמְצֻוֶּה עַל הַבְּתוּלָה. וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא שְׁתֵּי נָשִׁים וְאִם נָשָׂא שְׁתַּיִם אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲבֹד בְּיוֹם הַצּוֹם עַד שֶׁיְּגָרֵשׁ לְאַחַת. וְחוֹלֵץ וְחוֹלְצִים לְאִשְׁתּוֹ. וּמְיַבְּמִין אֶת אִשְׁתּוֹ. וְאִם גֵּרַשׁ אִשָּׁה מֻתֶּרֶת לְהִנָּשֵׂא לִשְׁאָר הָעָם:

יא בְּזְמַן שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל נִכְנָס לַהֵיכָל לְהִשְׁתַּחֲווֹת שְׁלֹשָׁה אוֹחֲזִין בּוֹ. אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ וְאֶחָד בַּאֲבָנִים טוֹבוֹת שֶׁבַּאֵפוֹד מֵאֲחוֹרָיו. וְיִכָּנֵס לַהֵיכָל וְיִשְׁתַּחֲוֶה. וְכֵיוָן שֶׁיִּשְׁמַע הַסְּגָן קוֹל רַגְלָיו שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁהוּא יוֹצֵא מַגְבִּיהַּ לוֹ אֶת הַפָּרֹכֶת. וְאַחַר שֶׁיֵּצֵא יִכָּנְסוּ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים וְיִשְׁתַּחֲווּ וְיֵצְאוּ:

יב בְּכָל יוֹם שֶׁיִּרְצֶה לְהַקְטִיר הַקְטֹרֶת מַקְטִיר וְנוֹטֵל חֵלֶק בָּרֹאשׁ בְּקֻדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ כֻּלָּן. כֵּיצַד. כְּשֶׁיִּרְצֶה אוֹמֵר זוֹ הַחֲטֹאת שֶׁלִּי וְזֶה הָאָשָׁם שֶׁלִּי. וְאֵינוֹ עוֹבֵד בְּפַיִס. אֶלָּא כָּל עֵת שֶׁיִּרְצֶה לְהַקְרִיב מַקְרִיב כָּל מַה שֶּׁיִּרְצֶה. וַהֲרֵי הוּא בְּקֻדְשֵׁי הַגְּבוּל כִּשְׁאָר הַכֹּהֲנִים:

יג בִּזְמַן שֶׁרוֹצֶה כֹּהֵן גָּדוֹל לְהַקְרִיב הָיָה עוֹלֶה בַּכֶּבֶשׁ וְהַסְּגָן מִימִינוֹ. הִגִּיעַ לְמַחֲצִית הַכֶּבֶשׁ אָחַז הַסְּגָן בִּימִינוֹ וְהֶעֱלָהוּ. וְהוֹשִׁיט לוֹ הַכֹּהֵן שֶׁהוּא מוֹלִיךְ אֶת רֹאשׁ הָעוֹלָה הָאֵיבָרִים שֶׁבְּיָדוֹ וְסוֹמֵךְ עֲלֵיהֶן וְזוֹרְקָן לָאֵשׁ:

יד וְכָךְ הָיוּ מוֹשִׁיטִין לוֹ שְׁאָר הָאֵיבָרִים. כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן הָאֵיבָרִים שֶׁבְּיָדוֹ לָרִאשׁוֹן. וְהָרִאשׁוֹן נוֹתֵן לְכֹהֵן גָּדוֹל וְהוּא סוֹמֵךְ וְזוֹרֵק לָאֵשׁ. וְאִם רָצָה לִסְמֹךְ בִּלְבַד וְיִהְיֶה [כֹּהֵן] אַחֵר זוֹרֵק לָאֵשׁ עוֹשֶׂה. וְאֵין שָׁם סְמִיכָה עַל הָאֵיבָרִים אֶלָּא לְכֹהֵן גָּדוֹל בִּלְבַד מִפְּנֵי כְּבוֹדוֹ. אֲבָל כָּל הַסְּמִיכוֹת עַל בַּעֲלֵי חַיִּים הֵם:

טו כְּשֶׁיְּגַדֵּל הַכֹּהֵן וְיַעֲשֶׂה אִישׁ הֲרֵי הוּא כָּשֵׁר לַעֲבוֹדָה. אֲבָל אֶחָיו הַכֹּהֲנִים לֹא הָיוּ מְנִיחִין אוֹתוֹ לַעֲבֹד בַּמִּקְדָּשׁ עַד שֶׁיִּהְיֶה בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה. וְאֵינוֹ נִכְנָס לָעֲזָרָה לַעֲבוֹדָה תְּחִלָּה אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁהַלְּוִיִּם אוֹמְרִים שִׁירָה:

טז אֵין הַכֹּהֵן עוֹבֵד תְּחִלָּה וְכֵן כֹּהֵן גָּדוֹל אֵינוֹ עוֹבֵד תְּחִלָּה עַד שֶׁיָּבִיא עֲשִׂירִית הָאֵיפָה מִשֶּׁלּוֹ וְעוֹבֵד בְּיָדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ו יג) "זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַה' בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ".

וְאִם עָבַד קֹדֶם שֶׁיְּבִיא עֲשִׁירִית הָאֵיפָה וְכֵן כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁעָבַד בִּכְהֻנָּה גְּדוֹלָה קֹדֶם שֶׁיְּבִיא עֲשִׁירִית הָאֵיפָה עֲבוֹדָתוֹ כְּשֵׁרָה:

יי כֹּהֵן שֶׁלֹּא עָבַד עֲדַיִן מְיֻמָּיו שֶׁמְּנוּהוּ כֹּהֵן גָּדוֹל הֲרֵי זֶה מֵבִיא עֲשִׁירִית הָאֵיפָה וְעוֹבָדָה בְּיָדוֹ בַּתְּחִלָּה כִּשְׁאָר חִנּוּךְ כָּל כֹּהֵן הֶדְיוֹט וְאַחַר כָּךְ מַקְרִיב עֲשִׁירִית הָאֵיפָה שְׁנִיָּה שֶׁהִיא חִנּוּךְ כֹּהֵן גָּדוֹל. וְאַחַר כָּךְ מַקְרִיב עֲשִׁירִית הָאֵיפָה שְׁלִישִׁית שֶׁהִיא חֲבִיתֵי כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁמַּקְרִיב בְּכָל יוֹם כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר וּמַעֲשֶׂה שְׁלִשְׁתָּן שָׁוֶה הוּא:

פרק ו

א אִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה קָרְבָּנוֹ שֶׁל אָדָם קָרֵב וְהוּא אֵינוֹ עוֹמֵד עַל גַּבָּיו. וְקָרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר הֵן קָרְבָּן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיוּ יִשְׂרָאֵל כֻּלָּן עוֹמְדִין בָּעֲזָרָה בִּשְׁעַת קָרְבָּן. לְפִיכָךְ תִּקְּנוּ נְבִיאִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁיִּבָּרְרוּ מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֵׁרִים וִירֵאֵי חֵטְא וְיִהְיוּ שְׁלוּחֵי כָּל יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד עַל הַקָּרְבָּנוֹת וְהֵם הַנִּקְרָאִים אַנְשֵׁי מַעֲמָד. וְחִלְּקוּ אוֹתָם כ"ד מַעֲמָדוֹת כְּמִנְיַן מִשְׁמְרוֹת כְּהֻנָּה וּלְוִיָּה. וְעַל כָּל מַעֲמָד וּמַעֲמָד אֶחָד מֵהֶן מְמֻנֶּה עַל כֻּלָּם וְהוּא נִקְרָא רֹאשׁ הַמַּעֲמָד:

ב בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת מִתְקַבְּצִין אַנְשֵׁי מַעֲמָד שֶׁל אוֹתָהּ שַׁבָּת. מִי שֶׁהָיָה מֵהֶן בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ קָרוֹב לָהּ נִכְנָסִין לַמִּקְדָּשׁ עִם מִשְׁמַר כְּהֻנָּה וּלְוִיָּה שֶׁל אוֹתָהּ שַׁבָּת. וְהָרְחוֹקִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מַעֲמָד כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ מַעֲמָד שֶׁלָּהֶן הֵן מִתְקַבְּצִין לְבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁבְּמָקוֹמָן:

ג וּמַה הֵן עוֹשִׂין אֵלּוּ הַמִּתְקַבְּצִין בֵּין בִּירוּשָׁלַיִם בֵּין בְּבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת. מִתְעַנִּין בְּשֵׁנִי בַּשַּׁבָּת שֶׁלָּהֶן. וּבְשִׁלִישִׁי וּבִרְבִיעִי וּבַחֲמִישִׁי. אֲבָל בְּעֶרֶב שַׁבָּת לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין מִפְּנֵי כְּבוֹד שַׁבָּת וּבְאֶחָד בְּשַׁבָּת אֵינָם מִתְעַנִּים כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מֵעֹנֶג שַׁבָּת לְצוֹם:

ד וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מִשַּׁבָּת שֶׁהָיָה מַעֲמָדָן מִתְפַּלְּלִין אַרְבַּע תְּפִלּוֹת שַׁחֲרִית וּמִנְחָה וּנְעִילָה וְעוֹד מוֹסִיפִין תְּפִלָּה אַחֶרֶת בֵּין שַׁחֲרִית וּמִנְחָה וְהִיא יִתֵּרָה לָהֶן. וְנוֹשְׂאִין כַּפֵּיהֶן הַכֹּהֲנִים בְּמַעֲמָד שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בְּשַׁחֲרִית וּבְתְּפִלָּה זוֹ הַיִּתֵּרָה וּבִנְעִילָה. וְקוֹרִין בְּסֵפֶר תּוֹרָה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים שְׁתֵּי פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בְּשַׁחֲרִית וּבַתְּפִלָּה הַשְּׁנִיָּה שֶׁמּוֹסִיפִין אֲבָל בְּמִנְחָה לֹא הָיוּ קוֹרִין בְּסֵפֶר תּוֹרָה אֶלָּא עַל פֶּה כְּקוֹרְאִין אֶת שְׁמַע. וְלֹא הָיוּ מִתְקַבְּצִין לִתְפִלַּת מִנְחָה בְּעֶרֶב שַׁבָּת מִפְּנֵי שֶׁהֵן טְרוּדִין לְשַׁבָּת:

ה וְקִבּוּצָן לְכָל תְּפִלָּה מֵאַרְבַּע תְּפִלּוֹת אֵלּוּ וַעֲמִידָתָן שָׁם לִתְפִלָּה וְלִתְחִנָּה וּלְבַקָּשָׁה וְלִקְרוֹת בַּתּוֹרָה נִקְרָא מַעֲמָד:

ו וּבַמֶּה הָיוּ קוֹרְאִין בְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית. בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן קוֹרְאִין בְּרֵאשִׁית וִיהִי רָקִיעַ. בַּשֵּׁנִי יְהִי רָקִיעַ וְיִקָּווּ. בַּשְּׁלִישִׁי יִקָּווּ וִיהִי מְאֹרֹת. בִּרְבִיעִי (בראשית א יד) "יְהִי מְאֹרֹת" (בראשית א

כ) "וְיִשְׁרְצוּ". בַּחֲמִישִׁי יִשְׁרְצוּ (בראשית א כד) "וְתוֹצֵא הָאָרֶץ". בְּשִׁשִּׁי תּוֹצֵא הָאָרֶץ (בראשית ב א) "וַיְכֻלּוּ":

ז פָּרָשָׁה גְּדוֹלָה קוֹרְאִין אוֹתָהּ בִּשְׁנַיִם וּקְטַנָּה קוֹרֵא אוֹתָהּ אֶחָד. וּשְׁתֵּי פָּרָשִׁיּוֹת שֶׁקּוֹרְאִין שַׁחֲרִית הֵם שֶׁחוֹזְרִין וְקוֹרִין אוֹתָן בִּתְפִלָּה הַשְּׁנִיָּה בַּסֵּפֶר. וְחוֹזְרִין וְקוֹרְאִין אוֹתָן בַּמִּנְחָה עַל פֶּה:

ח שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה לֹא הָיוּ אַנְשֵׁי מַעֲמָד עוֹשִׂין מַעֲמָד בְּשַׁחֲרִית. וְכָל יוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ קָרְבַּן מוּסָף לֹא הָיָה בּוֹ מַעֲמָד לֹא בִּתְפִלָּה שְׁנִיָּה שֶׁלָּהֶם וְלֹא בַּמִּנְחָה. אֶלָּא בְּשַׁחֲרִית וּבְנְעִילָה בִּלְבַד. וְכָל יוֹם שֶׁהָיָה בּוֹ קָרְבַּן הָעֲצִים לֹא הָיָה בּוֹ מַעֲמָד בְּנְעִילָה אֶלָּא בְּשַׁחֲרִית וּבִתְפִלָּה שְׁנִיָּה וּבְמִנְחָה:

ט וּמַהוּ קָרְבַּן הָעֲצִים. זְמַן קִבּוּעַ הָיָה לְמִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְצֵאת לַיְּעָרִים לְהָבִיא עֲצִים לַמַּעֲרָכָה. וְיוֹם שֶׁיִּגִּיעַ לִבְנֵי מִשְׁפָּחָה זוֹ לְהָבִיא הָעֲצִים הָיוּ מַקְרִיבִין עוֹלוֹת נְדָבָה וְזֶהוּ קָרְבַּן הָעֲצִים וְהָיָה לָהֶם כְּמוֹ יוֹם טוֹב. וַאֲסוּרִין בּוֹ בְּהֶסְפֵּד וּבְתַעֲנִית וּבַעֲשִׂיַּת מְלָאכָה וְדָבָר זֶה מִנְהָג:

י אֲפִלּוּ יָחִיד שֶׁהִתְנַדֵּב עֵצִים אוֹ גְּזָרִים בַּמַּעֲרָכָה אָסוּר בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּהֶסְפֵּד וּבְתַעֲנִית וּבַעֲשִׂיַּת מְלָאכָה וְדָבָר זֶה מִנְהָג:

יא אַנְשֵׁי מַעֲמָד אֲסוּרִין מִלְּסַפֵּר וּמִלְכַבֵּס כָּל שַׁבָּת שֶׁלָּהֶן. וּבַחֲמִישִׁי מֻתָּרִין מִפְּנֵי כְּבוֹד הַשַּׁבָּת. וּמִפְּנֵי מָה אָסְרוּ עֲלֵיהֶם לְסַפֵּר וּלְכַבֵּס כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ לְמַעֲמָדָם כְּשֶׁהֵם מְנֻוָּלִין. אֶלָּא יְסַפְּרוּ וִיכַבְּסוּ מִקֹּדֶם:

פרק ז

א חֲמִשָּׁה עָשָׂר מְמֻנִּין הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ וְכֵן מְמֻנִּים לְעוֹלָם עַל כָּל דָּבָר מֻחֲמָשָׁה עָשָׂר דְּבָרִים אֵלּוּ מְמֻנֶּה אֶחָד. וְאֵלּוּ הֵן (א) עַל הַזְּמַנִּים (ב) עַל נְעִילַת שְׁעָרִים (ג) עַל הַשּׁוֹמְרִים (ד) עַל הַמְשׁוֹרְרִים (ה) עַל הַצִּלְצָל עִם שְׁאָר כְּלֵי שִׁיר (ו) עַל הַפְּיָסוֹת (ז) עַל הַקֵּנִים (ח) עַל הַחוֹתְמוֹת (ט) עַל הַנִּסָּכִים (י) עַל הַחוֹלִין (יא) עַל הַמַּיִם (יב) עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים (יג) עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת (יד) עַל מַעֲשֵׂה הַפָּרֹכֶת (טו) עַל מַעֲשֵׂה בִּגְדֵי כְּהֻנָּה:

ב כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמְּמֻנִּים אֵלּוּ תַּחַת יָדוֹ אֲנָשִׁים הַרְבֵּה כְּדֵי לְהָכִין הַמְּלָאכָה שֶׁהוּא מְמֻנֶּה עָלֶיהָ. זֶה שֶׁעַל הַזְּמַנִּים הוּא וַאֲנָשָׁיו מְשַׁמְּרִים אֶת הַזְּמַנִּים. כֵּיוָן שֶׁיִּגִּיעַ עֵת הַקָּרְבָּן מַכְרִיז הוּא אוֹ אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו בִּרְשׁוּתוֹ וְאוֹמֵר עִמְדוּ כֹּהֲנִים לָעֲבוֹדָה וּלְוִיִּם לַדּוּכָן וְיִשְׂרְאֵל לַמַּעֲמָד וְכֵיוָן שֶׁיִּשְׁמַע קוֹלוֹ יָבוֹא כָּל אֶחָד לִמְלַאכְתּוֹ:

ג זֶה שֶׁעַל נְעִילַת שְׁעָרִים עַל פִּיו נוֹעֲלִין וְעַל פִּיו פּוֹתְחִין וְאֵין הַתּוֹקְעִין תּוֹקְעִין בְּכָל יוֹם לִפְתִיחַת הַשְּׁעָרִים אֶלָּא בְּרִשׁוּתוֹ. וּבְכָל יוֹם תּוֹקְעִין בַּמִּקְדָּשׁ שָׁלֹשׁ תְּקִיעוֹת לִפְתִיחַת הַשְּׁעָרִים תְּקִיעָה תְּרוּעָה וּתְקִיעָה:

ד זֶה שֶׁעַל הַשּׁוֹמְרִים הוּא אִישׁ הַר הַבַּיִת שֶׁמְּסַבֵּב עַל הַלְוִיִּם בְּכָל לַיְלָה וְכָל מִי שֶׁיָּשַׁן עַל מִשְׁמָרוֹ מַלְקֶה אוֹתוֹ בְּמַקְלוֹ וְשׁוֹרֵף אֶת כְּסוּתוֹ:

ה זֶה שֶׁעַל הַמְּשׁוֹרְרִים הוּא בּוֹרֵר בְּכָל יוֹם הַמְּשׁוֹרְרִים שֶׁעוֹמְדִים עַל הַדּוּכָן לוֹמַר שִׁירָה בַּפֶּה. וְעַל פִּיו תּוֹקְעִין עַל הַקְּרָבָנוֹת. אֵין פּוֹחֲתִין מֵאַחַת וְעֶשְׂרִים תְּקִיעָה בְּכָל יוֹם. שָׁלֹשׁ לִפְתִיחַת שְׁעָרִים. וְתֵשַׁע לְתָמִיד שֶׁל שַׁחַר. וְתֵשַׁע לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם. וְיוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ קָרְבַּן מוּסָף מוֹסִיפִין תֵּשַׁע עַל קָרְבַּן מוּסָף. וְאִם חָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ אוֹ יוֹם טוֹב לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת אוֹ שֶׁחָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת שֶׁיֵּשׁ שָׁם שְׁלֹשָׁה מוּסָפִין אֵין תּוֹקְעִין לְכָל מוּסָף וּמוּסָף בִּפְנֵי עַצְמוֹ אֶלָּא תּוֹקְעִין תֵּשַׁע בִּלְבַד לְכָל הַמּוּסָפִין:

ו בְּעֶרֶב שַׁבָּת מוֹסִיפִין שֵׁשׁ. שָׁלֹשׁ לְהַבְטִיל אֶת הָעָם מִן הַמְּלָאכָה וְשָׁלֹשׁ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל. וּבֶרֶגֶל מוֹסִיפִין שָׁלֹשׁ לִפְתִיחַת שַׁעַר הַתַּחְתּוֹן וְהוּא שַׁעַר עֻזָּרַת נָשִׁים וְשָׁלֹשׁ לִפְתִיחַת שַׁעַר הָעֶלְיוֹן הוּא שַׁעַר נִקָּנוֹר וְלָמָּה נִקְרָא שַׁעַר עֶלְיוֹן לְפִי שֶׁהוּא לְמַעְלָה מֵעֶזְרַת נָשִׁים. וְכֵן תּוֹקְעִין שָׁלֹשׁ לְמִלּוּי הַמַּיִם שֶׁמְּנַסְּכִין בֶּחָג וְאֵין תּוֹקְעִים לְמִלּוּי הַמַּיִם בְּשַׁבָּת. וְתוֹקְעִין שָׁלֹשׁ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ בְּשָׁעָה שֶׁמְּנַסְּכִין הַמַּיִם. וְכָל הַתּוֹקְעִים שֶׁתּוֹקְעִים עַל הַקָּרְבָּנוֹת מִתַּחַת יַד זֶה שֶׁעַל הַמְּשׁוֹרְרִים וּבִרְשׁוּתוֹ. וְכָל אֵלּוּ הַתְּקִיעוֹת בַּחֲצוֹצְרוֹת הֵן:

ז זֶה שֶׁעַל הַצִּלְצָל הוּא הַמַּעֲמִיד כָּל הַמְּשׁוֹרְרִים עַל פִּי כְּלֵי שִׁיר שֶׁסּוֹעֲדִין עִם הַלְוִיִּם כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ:

ח זֶה שֶׁעַל הַפְּיָסוֹת הוּא מַפִּיס בֵּין הַכֹּהֲנִים בְּכָל יוֹם עַד שֶׁיִּהְיֶה כָּל אִישׁ וְאִישׁ עוֹשֶׂה מְלַאכְתּוֹ שֶׁזָּכָה בָּהּ בַּפַּיִס. וְאַרְבַּע פְּעָמִים הָיוּ מְפִיסִין בְּכָל יוֹם וּבְהִלְכוֹת תְּמִידִין אֲבָאֵר כֵּיצַד הָיוּ מְפִיסִין:

ט הַמְמֻנֶּה שֶׁעַל הַקְּנִים הוּא שֶׁפּוֹסְקִין עִמּוֹ שֶׁיְּמַכֵּר הַקְּנִים לַקָּרְבָּנוֹת כָּךְ וְכָךְ בַּסֶּלַע וְכָל מִי שֶׁהוּא חַיָּב תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה יָבִיא דְּמֵיהֶם לַמִּקְדָּשׁ. וְזֶה הַמְמֻנֶּה נוֹתֵן הַקְּנִים לְבַעֲלֵי הַקָּרְבָּנוֹת וְעוֹשֶׂה חֶשְׁבּוֹן עִם הַגִּזְבָּרִין וְנוֹתְנִין לוֹ. מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם לִשְׁלֹשִׁים יוֹם פּוֹסְקִין עִמּוֹ הַשַּׁעַר. וְאִם הוּזְלוּ הַקְּנִים מַסְפִּיק כְּשַׁעַר הַזּוֹל וְאִם הוּקְרוּ מַסְפִּיק כְּמוֹ שֶׁפָּסְקוּ עִמּוֹ שֶׁיַּד הֶקְדֵּשׁ עַל הָעֶלְיוֹנָה. וְכֵן קֵן שֶׁנִּמְצָא פָּסוּל אוֹ שֶׁנִּפְסַל קֹדֶם שֶׁיִּקָּרֵב נוֹתֵן אַחֵר תַּחְתָּיו:

י זֶה שֶׁעַל הַחוֹתָמוֹת הוּא שֶׁמְּקַבֵּל דְּמֵי הַנְּסָכִים מִמְּחֻיְּבֵי נְסָכִים וְנוֹתֵן לָהֶן חוֹתָמוֹת. וְזֶה שֶׁעַל הַנְּסָכִים הוּא שֶׁמּוֹכֵר הַנְּסָכִים:

יא כֵּיצַד. אַרְבַּע חוֹתָמוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הָאֶחָד כָּתוּב עָלָיו עֵגֶל. וְהַשֵּׁנִי כָּתוּב עָלָיו זָכָר. וְהַשְּׁלִישִׁי כָּתוּב עָלָיו גְּדִי. וְהָרְבִיעִי כָּתוּב עָלָיו חוֹטֵא:

יב כָּל מִי שֶׁיָּבִיא קָרְבְּנוֹתָיו לַמִּקְדָּשׁ נוֹתֵן דְּמֵי הַנְּסָכִים לְזֶה הַמְמֻנֶּה עַל הַחוֹתָמוֹת וְנוֹתֵן לוֹ חוֹתָמוֹת כְּמִנְיַן הַקָּרְבָּנוֹת שֶׁלּוֹ. וְאִם הָיָה מְצֹרָע עָשִׁיר נוֹתֵן לוֹ חוֹתָם אֶחָד שֶׁכָּתוּב עָלָיו חוֹטֵא וְהַלָּה הוֹלֵךְ בַּחוֹתָמוֹת שֶׁבְּיָדוֹ לְזֶה הַמְמֻנֶּה עַל הַנְּסָכִים וְנוֹתֵן לוֹ נְסָכִים כְּמִנְיַן הַחוֹתָמוֹת וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בָּהֶן וְלָעֲרֶב בָּאִים זֶה אַצֶל זֶה מוֹצִיא אֶת הַחוֹתָמוֹת וּמְקַבֵּל כְּנֶגְדָּן מָעוֹת אִם הוֹתִירוּ הַמָּעוֹת הוֹתִירוּ לַהֶקְדֵּשׁ וְאִם פָּחֲתוּ הַמָּעוֹת יְשַׁלֵּם זֶה שֶׁעַל הַחוֹתָמוֹת מִבֵּיתוֹ. מִי שֶׁאָבַד חוֹתָמוֹ מַמְתִּינִין לוֹ עַד הָעֶרֶב אִם מָצְאוּ בַּמָּעוֹת יֶתֶר כִּדֵי חוֹתָם שֶׁטּוֹעֵן נוֹתְנִין לוֹ וְאִם לָאו אֵין נוֹתְנִין לוֹ. וְשָׁם כָּל הַיּוֹם כָּתוּב עַל הַחוֹתָם מִפְּנֵי הָרַמָּאִים שֶׁלֹּא יַשְׁהֶא הַחוֹתָם אֶצְלוֹ עַד שֶׁיּוּקְרוּ הַנְּסָכִים:

יג מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם לִשְׁלֹשִׁים יוֹם פּוֹסְקִין שַׂעַר הַיַּיִן וְהַסֹּלֶת עִם הַמְמֻנֶּה עַל הַנְּסָכִים. אִם הוּקְרוּ נְסָכִים מְסַפֵּק לָהֶן כְּמוֹ שֶׁפָּסְקוּ עִמּוֹ. וְאִם הוּזְלוּ מְסַפֵּק לָהֶן כְּשַׂעַר הַזּוֹל. וְהַשָּׂכָר שֶׁמִּשְׁתַּכֵּר הַהֶקְדֵּשׁ בִּשְׁעָרִים אֵלּוּ הוּא הַנִּקְרָא מוֹתַר נְסָכִים וְלוֹקְחִין בּוֹ עוֹלוֹת לְקַיֵּץ הַמִּזְבֵּחַ. וְאֵין מְקַיְּצִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּעוֹלוֹת עוֹף שֶׁאֵין בְּקָרְבְּנוֹת הַצִּבּוּר עוֹף:

יד הַכֹּהֲנִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן עוֹמְדִין עַל הָרִצְפָּה תָּמִיד וְאוֹכְלִין בָּשָׂר הַרְבֵּה וְאֵין עֲלֵיהֶן בְּגָדִים בִּשְׁעַת הָעֲבוֹדָה אֶלָּא חָלוּק אֶחָד הֵם חוֹלִין בְּמַעֲיֵהֶן. לְפִיכָךְ מַעֲמִידִין מְמֻנֶּה אֶחָד שֶׁיְּהֵיֶה מְבַקֵּר אוֹתָן וּמְרַפֵּא כָּל תַּחְלוּאֵיהֶן וְעוֹסֵק בָּהֶן תָּמִיד הוּא וַאֲנָשָׁיו שֶׁתַּחַת יָדוֹ:

טו וְכֵן מְמֻנִּין אַחֵר לְהָיוֹת חוֹפֵר בּוֹרוֹת וְשִׂיחִין וּמְתַקֵּן הַבּוֹרוֹת שֶׁל רַבִּים כְּדֵי שֶׁיְּהֵיוּ הַמַּיִם מְצוּיִין בִּירוּשָׁלַיִם לְכָל אֶחָד מִיּוֹשְׁבֶיהָ וּלְכָל עוֹלֵי הָרְגָלִים. וְאֶחָד מְמֻנֶּה עַל כָּל אֻמָּנֵי לֶחֶם הַפָּנִים וְהוּא מְתַקֵּן כָּל מְלַאכְתּוֹ. וְאֶחָד מְמֻנֶּה עַל כָּל אֻמָּנֵי הַקְּטֹרֶת וְהוּא מְתַקֵּן מְלַאכְתָּהּ:

טז זֶה שֶׁעַל הַפָּרֹכֶת מְמֻנֶּה עַל כָּל אוֹרְגֵי הַפָּרֹכוֹת וְהָרוֹקְמִין בָּהֶן שֶׁיְּהֵיוּ מוּכָנוֹת לַהֵיכָל וְלַשְּׁעָרִים. וּשְׁתֵּי פָּרֹכוֹת הָיוּ עוֹשִׂין בְּכָל שָׁנָה לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. וְחוּטֵי הַפָּרֹכֶת כְּפוּלִין שִׁשָּׁה שִׁשָּׁה. וְאַרְבָּעָה מִינִין הָיוּ בָּהּ שֵׁשׁ וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי. וְכָל אֶחָד מֵהֶן כָּפוּל שִׁשָּׁה חֲרֵי אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים חוּטִין. וְטָפַח הָיָה עָבְיָהּ וְעַל שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים נִירִין הָיְתָה נַאֲרֶגֶת אָרְכָּהּ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשְׂרִים אַמָּה:

יז וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פָּרֹכוֹת הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ שֵׁנִי שֶׁבַע עַל שִׁבְעָה שַׁעֲרֵי הָעֲזָרָה וְאַחַת עַל פֶּתַח הָאוּלָם וְאַחַת עַל פֶּתַח הַהֵיכָל וּשְׁתַּיִם לַדְּבִיר בֵּינוֹ וּבֵין הַקֹּדֶשׁ וּשְׁתַּיִם כְּנֶגְדָּן בַּעֲלִיָּה:

יח פָּרֹכֶת שֶׁנִּטְמֵאת בְּוֹלַד הַטֻּמְאָה מַטְבִּילִין אוֹתָהּ בִּפְנִים וּמַכְנִיסִין אוֹתָהּ מִיָּד לְפִי שֶׁאֵינָהּ צְרִיכָה הַעֲרֶב שֶׁמֶשׁ. וְשֶׁנִּטְמֵאת בְּאַב הַטֻּמְאָה מַטְבִּילִין אוֹתָהּ מִבַּחוּץ וְשׁוֹטְחִין אוֹתָהּ

בַּחֵיל מִפְּנֵי שֶׁהִיא צְרִיכָה הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ. וְאִם הָיְתָה חֲדָשָׁה שׁוֹטְחִין אוֹתָהּ עַל גַּב הָאִצְטַבָּא כְּדֵי שֶׁיִּרְאֶה הָעָם אֶת מְלַאכְתָּהּ שֶׁהִיא נָאָה:

יט וְכָל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ לָהֶם שְׁנַיִּים וּשְׁלִישִׁים שֶׁאִם יִטַּמְּאוּ הָרִאשׁוֹנִים יָבִיאוּ הַשְּׁנִיִּים תַּחְתֵּיהֶם:

כ זֶה הַמְמֻנֶּה עַל מַעֲשֶׂה בִּגְדֵי כְּהֻנָּה עוֹסֵק בַּהֲכָנַת בִּגְדֵי כֹּהֲנִים הֶדְיוֹטִים וּבִגְדֵי כֹּהֵן גָּדוֹל וּבַאֲרִיגָתָן וּמִתַּחַת יָדוֹ נַעֲשָׂה הַכֹּל. וְלִשְׁכָּה הָיְתָה לוֹ בַּמִּקְדָּשׁ:

פרק ח

א בִּגְדֵי כְּהֻנָּה שְׁלֹשָׁה מִינִים. בִּגְדֵי כֹּהֵן הֶדְיוֹט. וּבִגְדֵי זָהָב. וּבִגְדֵי לָבָן. בִּגְדֵי כֹּהֵן הֶדְיוֹט הֵם אַרְבָּעָה כֵּלִים כֻּתֹּנֶת וּמִכְנָסַיִם וּמִגְבָּעוֹת וַאֲבְנֵט. וְאַרְבָּעָתָן שֶׁל פִּשְׁתָּן לְבָנִים וְחוּטָן כָּפוּל שִׁשָּׁה. וְהָאַבְנֵט לְבַדּוֹ רָקוּם בְּצֶמֶר:

ב בִּגְדֵי זָהָב הֵן בִּגְדֵי כֹּהֵן גָּדוֹל וְהֵם שְׁמֹנָה כֵּלִים. הָאַרְבָּעָה שֶׁל כָּל כֹּהֵן. וּמְעִיל וְאֵפוֹד וְחֹשֶׁן וְצִיץ. וַאֲבְנֵטוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל מַעֲשֶׂה רֹקֵם הוּא וְהוּא דּוֹמֶה בְּמַעֲשָׂיו לְאַבְנֵט כֹּהֵן הֶדְיוֹט. וּמִצְנֶפֶת הָאֲמוּרָה בְּאַהֲרֹן הִיא הַמִּגְבַּעַת הָאֲמוּרָה בְּבָנָיו. אֶלָּא שֶׁכֹּהֵן גָּדוֹל צוֹנֵף בָּהּ כְּמִי שֶׁלּוֹפֵף עַל הַשֶּׁבֶר. וּבָנָיו צוֹנְפִין בָּהּ כְּכוֹבַע וּלְפִיכָךְ נִקְרֵאת מִגְבַּעַת:

ג בִּגְדֵי לָבָן הֵם אַרְבָּעָה כֵּלִים שֶׁמְּשַׁמֵּשׁ בָּהֶן כֹּהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. כֻּתֹּנֶת. וּמִכְנָסַיִם. וְאַבְנֵט. וּמִצְנֶפֶת. וְאַרְבָּעָתָן לְבָנִים וְחוּטָן כָּפוּל שִׁשָּׁה וּמִן הַפִּשְׁתָּן לְבַדּוֹ הֵם. וּשְׁתֵּי כֻּתָּנוֹת אֲחֵרוֹת הָיוּ לוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים. אַחַת לִבְשָׁהּ בַּשַּׁחַר וְאַחַת בֵּין הָעַרְבַּיִם. וּשְׁתֵּיהֶם בִּשְׁלֹשִׁים מָנֶה מִשֶּׁל הֶקְדֵּשׁ. וְאִם רָצָה לְהוֹסִיף מוֹסִיף מִשֶּׁלּוֹ וּמַקְדִּישׁ הַתּוֹסֶפֶת וְאַחַר כָּךְ עוֹשֶׂה בָּהּ הַכֻּתֹּנֶת:

ד בִּגְדֵי כְּהֻנָּה מִצְוָתָן שֶׁיִּהְיוּ חֲדָשִׁים נָאִים וּמְשֻׁלְשָׁלִים כְּדֶרֶךְ בִּגְדֵי הַגְּדוֹלִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כח ב) "לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת". הָיוּ מְטַשְׁטָשִׁין אוֹ מְקֹרָעִין אוֹ אֲרֵכִין יֶתֶר עַל מִדָּתוֹ אוֹ קְצָרִים פָּחוֹת מִמִּדָּתוֹ אוֹ שֶׁסִּלְקֵן בָּאַבְנֵט וְעָבַד עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה. הָיוּ מְשֻׁחָקִין אוֹ שֶׁהָיוּ אֲרֻכִּים וְסִלְקָן בָּאַבְנֵט עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ כְּמִדָּתוֹ וְעָבַד עֲבוֹדָתוֹ כְּשֵׁרָה:

ה כָּל בֶּגֶד מִבִּגְדֵי כְּהֻנָּה שֶׁנַּעֲשׂוּ צוֹאִין אֵין מְלַבְּנִין אוֹתָן וְאֵין מְכַבְּסִין אוֹתָן אֶלָּא מַנִּיחָן לִפְתִילוֹת וְלוֹבֵשׁ חֲדָשִׁים. וּבִגְדֵי כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁבָּלוּ גּוֹנְזִין אוֹתָן. וּבִגְדֵי לָבָן שֶׁעוֹבֵד בָּהֶם בְּיוֹם הַצּוֹם אֵינוֹ עוֹבֵד בָּהֶם פַּעַם שְׁנִיָּה לְעוֹלָם אֶלָּא נִגְנָזִין בַּמָּקוֹם שֶׁיִּפְשֹׁט אוֹתָם שָׁם שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא טז כג) "וְהִנִּיחָם שָׁם" וְהֵם אֲסוּרִין בַּהֲנָאָה:

ו מִכְנְסֵי כֹּהֲנִים הֶדְיוֹטִים שֶׁבָּלוּ וְאַבְנֵטֵיהֶם הָיוּ עוֹשִׂין מֵהֶן פְּתִילוֹת וּמַדְלִיקִין בָּהֶן בַּמִּקְדָּשׁ בְּשִׁמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה. וְכֻתָּנוֹת כֹּהֲנִים הֶדְיוֹטִים שֶׁבָּלוּ הָיוּ עוֹשִׂין מֵהֶן פְּתִילוֹת לִמְנוֹרַת תָּמִיד:

ז כָּל בִּגְדֵי הַכֹּהֲנִים אֵינָן בָּאִים אֶלָּא מִשֶּׁל צִבּוּר. וְיָחִיד שֶׁהִתְנַדֵּב בֶּגֶד מִבִּגְדֵי כְּהֻנָּה מוֹסְרוֹ לַצִּבּוּר וּמֻתָּר. וְכֵן כָּל כְּלֵי הַשָּׁרֵת וַעֲצֵי הַמַּעֲרָכָה שֶׁמָּסְרָן יָחִיד לַצִּבּוּר הֲרֵי הֵן כְּשֵׁרִין. אַף כָּל קָרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר שֶׁהִתְנַדֵּב אוֹתָן יָחִיד מִשֶּׁלּוֹ כְּשֵׁרִים וּבִלְבָד שֶׁיִּמְסְרֵם לַצִּבּוּר:

ח בִּגְדֵי כֹּהֲנִים הֶדְיוֹטִים הָיוּ עוֹשִׂין מֵהֶן מַחֲלָצוֹת רַבּוֹת. וְשִׁשָּׁה וְתִשְׁעִים חֲלוֹן הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ לְהָנִיחַ בָּהֶן הַבְּגָדִים אַרְבָּעָה חֲלוֹנוֹת לְכָל מִשְׁמָר. וְשָׁם כָּל מִשְׁמָר כָּתוּב עַל חֲלוֹנוֹתָיו. וְכֻלָּן סְתוּמוֹת. וּכְשֶׁיִּכָּנְסוּ אַנְשֵׁי מִשְׁמָר לַעֲבוֹדָה בַּשַּׁבָּת שֶׁלָּהֶן פּוֹתְחִין חֲלוֹנוֹתֵיהֶן כָּל יְמֵי שַׁבָּתָן וְנוֹטְלִין הַכֵּלִים. וּכְשֶׁיֵּצְאוּ מַחֲזִירִין הַבְּגָדִים לְחַלּוֹנוֹתֵיהֶן וְסוֹתְמִין:

ט וְלָמָּה עָשׂוּ אַרְבָּעָה חֲלוֹנוֹת לְכָל מִשְׁמָר. לְפִי שֶׁלֹּא יְהִיוּ הַכֵּלִים מְעֹרָבִין. אֶלָּא כָּל הַמִּכְנָסַיִם בְּחַלּוֹן אֶחָד וְכָתוּב עָלָיו מִכְנָסַיִם. וְכֹל הָאַבְנֵטִים בְּחַלּוֹן אֶחָד וְכָתוּב עָלָיו אַבְנֵט. וְכֵן הַמִּצְנָפוֹת כֻּלָּן בְּחַלּוֹן אֶחָד. וְהַכֻּתָּנוֹת כֻּלָּן בְּחַלּוֹן אֶחָד:

י כֹּהֵן גָּדוֹל מַנִּיחַ בִּגְדֵי זָהָב בַּלִּשְׁכָּה שֶׁלּוֹ בַּלַּיְלָה אוֹ בְּעֵת שֶׁיֵּצֵא מִן הַמִּקְדָּשׁ:

יא בִּגְדֵי כְּהֻנָּה מֻתָּר לֵהָנוֹת בָּהֶן. לְפִיכָךְ לִבְשָׁם בְּיוֹם עֲבוֹדָתוֹ וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת עֲבוֹדָה חוּץ מִן הָאַבְנֵט מִפְּנֵי שֶׁהוּא שַׁעַטְנֵז:

יב אָסוּר לְכֹהֵן הֶדְיוֹט לְלִבְשׁוֹ אֶלָּא בִּשְׁעַת עֲבוֹדָה. אֵין הַכֹּהֲנִים לוֹבְשִׁין לַעֲבוֹדָה אֶלָּא צֶמֶר וּפִשְׁתִּים בִּלְבָד:

יג וְכָל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה שֵׁשׁ אוֹ בַד הוּא הַפִּשְׁתִּים וְהוּא הַבּוּץ. וּתְכֵלֶת הָאֲמוּרָה בְּכָל מָקוֹם הִיא הַצֶּמֶר הַצָּבוּעַ כְּעֵצֶם שָׁמַיִם שֶׁהוּא פָּתוּחַ מִן הַכּוֹחֵל. הָאַרְגָּמָן הוּא הַצֶּמֶר הַצָּבוּעַ אָדוֹם. וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי הוּא הַצֶּמֶר הַצָּבוּעַ בְּתוֹלַעַת:

יד כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה שֵׁשׁ אוֹ שֵׁשׁ מָשְׁזָר צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה הַחוּט כָּפוּל שִׁשָּׁה. וּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בַּד אִם הָיָה חוּט אֶחָד לְבַדּוֹ כָּשֵׁר. וּמִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר שֶׁיִּהְיֶה כָּפוּל שִׁשָּׁה. וּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מָשְׁזָר בִּלְבָד צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה חוּטָן כָּפוּל שְׁמֹנָה:

טו כָּל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה מַעֲשֶׂה רֹקֵם הוּא שֶׁתְּהֵיינָה הַצּוּרוֹת הַנַּעֲשׂוֹת בָּאֲרִיגָה נִרְאוֹת מִצַּד אֶחָד בִּפְנֵי הָאֹרִיג. וּמַעֲשֶׂה חֹשֵׁב הוּא שֶׁתְּהֶיהָ הַצּוּרָה נִרְאֵית מִשְּׁנֵי צְדָדִין פָּנִים וְאָחוֹר:

טז וְכֵיצַד מַעֲשֶׂה הַבְּגָדִים. הַכֻּתֹּנֶת בֵּין שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל בֵּין שֶׁל כֹּהֵן הֶדְיוֹט מִשְׁבְּצֹת הָיְתָה שֶׁהִיא בָּתִּים בָּתִּים בַּאֲרִיגָתָהּ כְּמוֹ בֵּית הַכּוֹסוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין הָאוֹרְגִין בַּבְּגָדִים הַקָּשִׁים. וּבֵית יָד שֶׁלָּהּ נֶאֱרָג בִּפְנֵי עַצְמוֹ וּמְחַבְּרִין אוֹתוֹ עִם גּוּף הַכֻּתֹּנֶת בַּתְּפִירָה:

יז אֹרֶךְ הַכֻּתֹּנֶת עַד לְמַעְלָה מִן הָעֲקֵב. וְאֹרֶךְ בֵּית יָד שֶׁלָּהּ עַד פַּס יָדוֹ. וְרָחְבּוֹ כִּרְחַב הַיָּד:

יח הַמִּכְנָסַיִם בֵּין שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל בֵּין שֶׁל כֹּהֲנֵי הֶדְיוֹט הֵם מִמָּתְנַיִם עַד יֵרֵכַיִם שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַטִּבּוּר קָרוֹב מִן הַלֵּב עַד סוֹף הַיָּרֵךְ שֶׁהוּא הָאַרְכּוּבָה. וּשְׁנָצִים יֵשׁ לָהֶם. וְאֵין לָהֶם לֹא בֵּית הַנֶּקֶב וְלֹא בֵּית הָעֲרָוָה אֶלָּא מֻקָּפִין כְּמִין כִּיס:

יט הַמִּצְנֶפֶת שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל אוֹ הֶדְיוֹט אָרְכּוֹ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת. וְהָאַבְנֵט רָחְבּוֹ כְּמוֹ שָׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת וְאָרְכּוֹ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה. מַקִּיפוֹ וּמַחֲזִירוֹ כֶּרֶךְ עַל גַּבֵּי כֶּרֶךְ. וּבִגְדֵי כְּהֻנָּה כֵּלָּן אֵין עוֹשִׂין אוֹתָן מַעֲשֶׂה מַחַט אֶלָּא מַעֲשֶׂה אוֹרֵג שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כח לב) (שמות לט כב) (שמות לט כז) "מַעֲשֶׂה אוֹרֵג":

פרק ט

א כֵּיצַד מַעֲשֶׂה הַצִּיץ. עוֹשֶׂה טַס שֶׁל זָהָב רֹחַב שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת וּמַקִּיף מֵאָזֶן לְאָזֶן וְכוֹתֵב עָלָיו שֵׁנִי שִׁיטִין קֹדֶשׁ לַה' קֹדֶשׁ מִלְמַטָּה לַה' מִלְמַעְלָה. וְאִם כְּתָבוֹ בְּשִׁיטָה אַחַת כָּשֵׁר. וּפְעָמִים כְּתָבוּהוּ בְּשִׁיטָה אַחַת:

ב וְהָאוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת בְּפָנָיו. [כֵּיצַד]. חוֹפֵר אֶת הָאוֹתִיּוֹת מֵאַחֲרָיו וְהוּא מְדֻבָּק עַל הַשַּׁעֲוָה עַד שֶׁבּוֹלֵט. וְהוּא נָקוּב בִּשְׁתֵּי קְצוֹתָיו. וּפְתִיל תְּכֵלֶת לְמַטָּה מִמֶּנּוּ נִכְנָס מִנֶּקֶב לְנֶקֶב כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה נִקְשָׁר בִּפְתִיל כְּנֶגֶד הָעֹרֶף:

ג הַמְּעִיל כֻּלּוֹ תְּכֵלֶת. וְחוּטָיו כְּפוּלִין שְׁנַיִם עָשָׂר וּפִיו אָרוּג בְּתַחְלַת אֲרִיגָתוֹ. וְאֵין לוֹ בֵּית יָד אֶלָּא נֶחְלָק לִשְׁתֵּי כְּנָפַיִם מִסּוֹף הַגָּרוֹן עַד לְמַטָּה כְּדֶרֶךְ כָּל הַמְּעִילִים וְאֵינוֹ מְחֻבָּר אֶלָּא כְּנֶגֶד כָּל הַגָּרוֹן בִּלְבַד. וְהַקּוֹרֵעַ פִּי הַמְּעִיל לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כח לב) (שמות לט כג) "לֹא יִקָּרֵעַ". וְהוּא הַדִּין לְכָל בִּגְדֵי כְּהֻנָּה שֶׁהַקּוֹרְעָן דֶּרֶךְ הַשְׁחָתָה לוֹקֶה:

ד וּמֵבִיא תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כָּל מִין מִשְּׁלָשְׁתָּן שָׁזוּר שְׁמוֹנָה לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר בְּשׁוּלָיו (שמות לט כד) "מָשְׁזָר". נִמְצְאוּ חוּטֵי הַשּׁוּלַיִם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים. וְעוֹשֶׂה אוֹתָן כְּמִין רִמּוֹנִים שֶׁלֹּא פָּתְחוּ פִּיהֶן וְתוֹלֶה אוֹתָן בַּמְּעִיל. וּמֵבִיא שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים זוּגִים וּבָהֶם שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים עְנָבוֹלִים הַכֹּל זָהָב וְתוֹלֶה בּוֹ שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים בְּשׁוּלֵי כָּנָף זֶה וְשִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים בְּשׁוּלֵי כָּנָף זֶה. וְהַזּוּג עִם הָעִנְבּוֹל הַתְּלוּי בֵּין שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד נִקְרָא פַּעֲמוֹן עַד שֶׁיִּהְיוּ שׁוּלָיו מִשְּׁנֵי צְדָדָיו (שמות לט כו) "פַּעֲמֹן וְרִמֹּון פַּעֲמֹן וְרִמֹּון":

ה הַזָּהָב שֶׁבַּאֲרִיגַת הָאֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן הָאָמוּר בַּתּוֹרָה כָּכָה הוּא מַעֲשֵׂהוּ. לוֹקֵחַ חוּט אֶחָד זָהָב טָהוֹר וְנוֹתְנוֹ עִם שִׁשָּׁה חוּטִין שֶׁל תְּכֵלֶת וְכוֹפֵל הַשִּׁבְעָה חוּטִין כְּאַחַת. וְכֵן הוּא עוֹשֶׂה חוּט זָהָב עִם שִׁשָּׁה שֶׁל אַרְגָּמָן וְחוּט אֶחָד עִם שִׁשָּׁה שֶׁל תּוֹלַעַת שָׁנִי. וְחוּט אֶחָד עִם שִׁשָּׁה שֶׁל פִּשְׁתִּים. נִמְצְאוּ אַרְבָּעָה חוּטֵי זָהָב וְנִמְצְאוּ כָּל הַחוּטִים שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות

לט ג) "וַיְרַקְּעוּ אֶת פַּחֵי הַזָּהָב" וְגוֹמֵר (שמות לט ג) "לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ" מְלַמֵּד שֶׁחוּט הַזָּהָב כָּפוּל בְּתוֹכָן:

ו כֵּיצַד מַעֲשֵׂה הַחֹשֶׁן. אוֹרֶג בֶּגֶד מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב מִן הַזָּהָב וְהַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְהַשֵּׁשׁ עַל שְׁמֹנָה וְעֶשְׂרִים חוּטִין כְּמוֹ שֶׁבַּאַרְנוּ אָרְכּוֹ אַמָּה וְרָחְבּוֹ זֶרֶת וְכוֹפְלוֹ לִשְׁנַיִם. נִמְצָא זֶרֶת עַל זֶרֶת מְרֻבָּע. וְקוֹבֵעַ בּוֹ אַרְבָּעָה טוּרִים שֶׁל אֶבֶן הַמְפֹרָשִׁים בַּתּוֹרָה כָּל אֶבֶן מֵהֶן מְרֻבָּע וּמְשֻׁקָּע בְּבֵית שֶׁל זָהָב שֶׁמַּקִּיפוֹ מִלְמַטָּה וּמֵאַרְבַּע רוּחוֹתָיו:

ז וּמְפַתֵּחַ עַל הָאֲבָנִים שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים כְּתוֹלְדוֹתָם וְנִמְצָא כּוֹתֵב עַל הָאֹדֶם רְאוּבֵן וְעַל יָשְׁפֵּה בִּנְיָמִין. וְכוֹתֵב בַּתְּחִלָּה לְמַעְלָה מֵרְאוּבֵן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְכוֹתֵב לְמַטָּה מִבִּנְיָמִין שִׁבְטֵי יָהּ כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת מְצוּיוֹת שָׁם:

ח וְעוֹשֶׂה עַל אַרְבַּע זָוִיּוֹת שֶׁל חֹשֶׁן אַרְבַּע טַבָּעוֹת זָהָב. וְנוֹתֵן בִּשְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת שֶׁל מַעְלָה שֶׁהַחֹשֶׁן נִתְלֶה בָּהֶן שְׁתֵּי עֲבוֹתוֹת הַזָּהָב. וְהֵם הַנִּקְרָאִים שַׁרְשְׁרוֹת. וְנוֹתֵן בִּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת שֶׁל מַטָּה שֶׁהֵן כְּנֶגֶד הַדָּדִים שְׁנֵי פְּתִילֵי תְּכֵלֶת:

ט הָאֵפוֹד רָחְבּוֹ כְּרֹחַב גַּבּוֹ שֶׁל אָדָם מִכָּתֵף לְכָתֵף. וְאָרְכּוֹ מִכְּנֶגֶד אַצִּילֵי הַיָּדַיִם מֵאֲחוֹרָיו עַד הָרַגְלַיִם. וְיֵשׁ לוֹ כְּמוֹ שְׁתֵּי יָדוֹת יוֹצְאוֹת מִמֶּנּוּ בָּאֲרִיג לְכָאן וּלְכָאן שֶׁחוֹגְרִין אוֹתוֹ בָּהֶם וְהֵם הַנִּקְרָאִין חֵשֶׁב הָאֵפוֹד. וְהַכֹּל אָרוּג זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ עַל שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים חוּטִין כְּמַעֲשֵׂה הַחֹשֶׁן. וְתוֹפֵר עָלָיו שְׁתֵּי כְּתֵפוֹת כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ עַל כִּתְפוֹת הַכֹּהֵן. וְקוֹבֵעַ עַל כָּל כָּתֵף וְכָתֵף אֶבֶן שֹׁהַם מְרֻבָּע מֻשְׁקָע בְּבֵית שֶׁל זָהָב. וּמְפַתֵּחַ עַל שְׁתֵּי הָאֲבָנִים שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים. שִׁשָּׁה עַל אֶבֶן זוֹ וְשִׁשָּׁה עַל אֶבֶן זוֹ כְּתוֹלְדוֹתָם. וְכוֹתְבִין שֵׁם יוֹסֵף יְהוֹסֵף. וְנִמְצְאוּ כ"ה אוֹת בְּאֶבֶן זוֹ וְכ"ה אוֹת בְּאֶבֶן זוֹ. וְכָךְ הָיוּ כְּתוּבִין: וְהָאֶבֶן שֶׁכְּתוּב בָּהּ רְאוּבֵן עַל כְּתֵפוֹ הַיְמָנִית. וְהָאֶבֶן שֶׁכְּתוּב בָּהּ שִׁמְעוֹן עַל כְּתֵפוֹ הַשְּׂמָאלִית. וְעוֹשֶׂה בְּכָל כָּתֵף שְׁתֵּי טַבָּעוֹת אַחַת מִלְּמַעְלָה בְּרֹאשׁ הַכָּתֵף וְאַחַת מִלְּמַטָּה לַכָּתֵף לְמַעְלָה מִן הַחֵשֶׁב. וְנוֹתֵן שְׁתֵּי עֲבוֹתוֹת זָהָב בִּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת שֶׁלְּמַעְלָה וְהֵם הַנִּקְרָאִים שַׁרְשְׁרוֹת:

י וְאַחַר כָּךְ מַכְנִיס קְצוֹת הָעֲבוֹתוֹת שֶׁל חֹשֶׁן בַּטַּבָּעוֹת שֶׁל מַעְלָה בְּכִתְפוֹת הָאֵפוֹד. וּמַכְנִיס שְׁנֵי פְּתִילֵי הַתְּכֵלֶת שֶׁבְּשׁוּלֵי הַחֹשֶׁן בִּשְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת שֶׁל מַעְלָה מֵחֵשֶׁב הָאֵפוֹד. וּמוֹרִידִין אֶת הַשַּׁרְשְׁרוֹת שֶׁבְּטַבָּעוֹת כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד עַד טַבָּעוֹת הַחֹשֶׁן הָעֶלְיוֹנוֹת כְּדֵי שֶׁיִּדָּבְקוּ זֶה בָּזֶה (שמות כח כח) (שמות לט כא) "וְלֹא יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד". וְכָל הַמֵּזִיחַ חֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד וּמְפָרֵק חִבּוּרָן דֶּרֶךְ קִלְקוּל לוֹקֶה:

יא נִמְצָא כְּשֶׁלּוֹבֵשׁ הָאֵפוֹד עִם הַחֹשֶׁן יִהְיֶה הַחֹשֶׁן עַל לִבּוֹ בְּשָׁוֶה וְהָאֵפוֹד מֵאֲחָרָיו וְחֵשֶׁב הָאֵפוֹד קָשׁוּר עַל לִבּוֹ תַּחַת הַחֹשֶׁן. וּשְׁתֵּי כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד עַל שְׁתֵּי כְּתֵפָיו. וּשְׁתֵּי עֲבוֹתוֹת זָהָב יוֹרְדוֹת מֵעַל כְּתֵפָיו מִכָּאן וּמִכָּאן מִכִּתְפוֹת הָאֵפוֹד עַד טַבָּעוֹת הַחֹשֶׁן. וּשְׁנֵי חוּטֵי תְּכֵלֶת

מְרֻכָּסִין מִתַּחַת אַצִּילֵי יָדָיו. מִשְׁתֵּי טַבָּעוֹת הַחִשָּׁן הַתַּחְתּוֹנוֹת עַד שְׁתֵּי טַבָּעוֹת כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִן הַחֵשֶׁב:

פרק י

א כֵּיצַד סֵדֶר לְבִישַׁת הַבְּגָדִים. לוֹבֵשׁ הַמִּכְנָסַיִם תְּחִלָּה וְחוֹגֵר אֶת הַמִּכְנָסַיִם לְמַעְלָה מִטִּבּוּרוֹ מֵעַל מָתְנָיו. וְאַחַר כָּךְ לוֹבֵשׁ הַכֻּתֹּנֶת. וְאַחַר כָּךְ חוֹגֵר אֶת הָאַבְנֵט כְּנֶגֶד אַצִּילֵי יָדָיו וּמַקִּיפוֹ כֶּרֶךְ עַל כֶּרֶךְ עַד שֶׁגּוֹמֵר וְקוֹשֵׁר:

ב וְעַל הָאַבְנֵט מִפְרָשׁ בַּקַּבָּלָה (יחזקאל מד יח) "וְלֹא יַחְגְּרוּ בַיָּזַע" בְּמָקוֹם שֶׁמְּזִיעִין. וְכָךְ קִבֵּל יוֹנָתָן בֶּן עוּזִיאֵל מִפִּי הַנְּבִיאִים וְתִרְגֵּם עַל לְבֵיהוֹן יֵסְרוּן. וְאַחַר כָּךְ צוֹנֵף בַּמִּצְנֶפֶת כְּמִין כּוֹבַע:

ג כֹּהֵן גָּדוֹל אַחַר שֶׁחוֹגֵר בְּאַבְנֵט לוֹבֵשׁ הַמְּעִיל. וְעַל הַמְּעִיל הָאֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן וְחוֹגֵר בְּחֵשֶׁב הָאֵפוֹד עַל הַמְּעִיל מִתַּחַת הַחֹשֶׁן וּלְפִיכָךְ נִקְרָא (שמות כח לא) (שמות כט ה) (שמות לט כב) "מְעִיל הָאֵפוֹד" שֶׁחוֹגְרוֹ בָּאֵפוֹד. וְאַחַר כָּךְ צוֹנֵף בַּמִּצְנֶפֶת וְקוֹשֵׁר הַצִּיץ לְמַעְלָה מִן הַמִּצְנֶפֶת וּשְׁעָרוֹ הָיָה נִרְאֶה בֵּין הַצִּיץ לַמִּצְנֶפֶת וְשָׁם הָיָה מֻנִּיחַ תְּפִלִּין בֵּין הַצִּיץ לַמִּצְנֶפֶת:

ד מִצְוֹת עֲשֵׂה לַעֲשׂוֹת בְּגָדִים אֵלּוּ וְלִהְיוֹת הַכֹּהֵן עוֹבֵד בָּהֶן שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כח ב) "וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי קֹדֶשׁ". (שמות כט ח) "וְאֶת בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם כֻּתֳּנֹת". וְכֹהֵן גָּדוֹל שֶׁשִּׁמֵּשׁ בִּפְחוֹת מִשְּׁמוֹנָה בְּגָדִים אֵלּוּ אוֹ כֹּהֵן הֶדְיוֹט שֶׁשִּׁמֵּשׁ בִּפְחוֹת מֵאַרְבָּעָה בְּגָדִים אֵלּוּ הוּא הַנִּקְרָא מְחֻסַּר בְּגָדִים וַעֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה וְחַיָּב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם כְּזָר שֶׁשִּׁמֵּשׁ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כט ט) "וְחָגַרְתָּ אֹתָם אַבְנֵט" (שמות כט ט) "וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה". בִּזְמַן שֶׁבְּגָדֵיהֶם עֲלֵיהֶן כְּהֻנָּתָן עֲלֵיהֶן. אֵין בִּגְדֵיהֶן עֲלֵיהֶן אֵין כְּהֻנָּתָם עֲלֵיהֶן אֶלָּא הֲרֵי הֵם כְּזָרִים וְנֶאֱמַר (במדבר א נא) (במדבר ג י) (במדבר ג לח) (במדבר יח ז) "וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת":

ה כֹּשֵׁם שֶׁהַמְּחֻסַּר בְּגָדִים חַיָּב מִיתָה וּפוֹסֵל הָעֲבוֹדָה. כָּךְ הַיְתֵר בְּגָדִים כְּגוֹן שֶׁלָּבַשׁ שְׁתֵּי כֻּתָּנוֹת אוֹ שְׁנֵי אַבְנָטִים אוֹ כֹּהֵן הֶדְיוֹט שֶׁלָּבַשׁ בִּגְדֵי כֹּהֵן גָּדוֹל וְעָבַד הֲרֵי זֶה מְחַלֵּל הָעֲבוֹדָה וְחַיָּב מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם:

ו נֶאֱמַר בְּבִגְדֵי כְהֻנָּה (ויקרא טז ד) "עַל בְּשָׂרוֹ" (ויקרא טז ד) "וּלְבֵשָׁם". מְלַמֵּד שֶׁלֹּא יִהְיֶה דָּבָר חוֹצֵץ בֵּין בְּשָׂרוֹ לַבְּגָדִים. אֲפִלּוּ נִימָא אַחַת אוֹ עָפָר אוֹ כִּנָּה מַמָּה אִם הָיְתָה בֵּין בָּשָׂר לַבֶּגֶד הֲרֵי זוֹ חֲצִיצָה וַעֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה. לְפִיכָךְ אֵין הַכֹּהֵן יָכוֹל לַעֲבֹד בִּתְפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֲרֵי חוֹצֶצֶת. אֲבָל שֶׁל רֹאשׁ אֵינָהּ חוֹצֶצֶת. וְאִם רָצָה לַהֲנִיחָם בִּשְׁעַת הָעֲבוֹדָה מֻנִּיחַ:

ז וְצָרִיךְ לְהִזָּהֵר בְּשָׁעָה שֶׁלּוֹבֵשׁ שֶׁלֹּא יִהְיֶה אָבָק בֵּין בִּגְדוֹ לִבְשָׂרוֹ וְלֹא כִּנָּה אַף עַל פִּי שֶׁהִיא בַּחַיִּים. וְשֶׁלֹּא תִּכָּנֵס הָרוּחַ בִּשְׁעַת הָעֲבוֹדָה בֵּין בְּשָׂרוֹ לְבִגְדּוֹ עַד שֶׁיִּתְרַחֵק הַבֶּגֶד מֵעָלָיו. וְלֹא

יַכְנִיס יָדוֹ תַּחַת חֲלוּקוֹ לַחֵיק. וְלֹא יֵצֵא שְׁעָרוֹ מִן הַבֶּגֶד. וְלֹא יִהְיֶה בַּבֶּגֶד נִימָא מְדֻלְדֶּלֶת. וְאִם הָיָה שָׁם אֶחָד מִכָּל אֵלּוּ עֲבוֹדָתוֹ כְּשֵׁרָה:

ח כָּרַךְ עַל בְּשָׂרוֹ בֶּגֶד שֶׁלֹּא בִּמְקוֹם בְּגָדִים כְּגוֹן שֶׁכָּרְכוֹ עַל אֶצְבָּעוֹ אוֹ עַל עֶקְבּוֹ אִם הָיָה בּוֹ שָׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת עַל שָׁלֹשׁ אֶצְבָּעוֹת הֲרֵי זֶה חוֹצֵץ וּפוֹסֵל. פָּחוֹת מִכָּאן אֵינוֹ חוֹצֵץ. וְאִם הָיָה צְלִצוּל קָטָן הוֹאִיל וְהוּא חָשׁוּב בֶּגֶד בִּפְנֵי עַצְמוֹ הֲרֵי זֶה פּוֹסֵל וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ:

ט כֹּהֵן שֶׁלָּקָה בְּאֶצְבָּעוֹ מֻתָּר לִכְרֹךְ עָלֶיהָ גֶּמִי בְּשַׁבָּת אוֹ בֶּגֶד שֶׁאֵין בּוֹ שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ וְעוֹבֵד. וְאִם נִתְכַּוֵּן לְהוֹצִיא דָּם אָסוּר. וְהוּא שֶׁלֹּא יָחֹשׁ הַגֶּמִי אוֹ הַבֶּגֶד בֵּין בְּשָׂרוֹ לַכְּלִי בִּשְׁעַת עֲבוֹדָה:

י עָשׂוּ בְּבֵית שֵׁנִי אוּרִים וְתֻמִּים כְּדֵי לְהַשְׁלִים שְׁמוֹנָה בְּגָדִים וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הָיוּ נִשְׁאָלִין בָּהֶן. וּמִפְּנֵי מָה לֹא הָיוּ שׁוֹאֲלִין בָּהֶן מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הָיְתָה שָׁם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְכָל כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ מְדַבֵּר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְאֵין שְׁכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו אֵין נִשְׁאָלִין בּוֹ:

יא וְכֵיצַד שׁוֹאֲלִין. עוֹמֵד הַכֹּהֵן וּפָנָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן וְהַשּׁוֹאֵל מֵאַחֲרָיו. פָּנָיו לְאַחֲרֵי הַכֹּהֵן. וְאוֹמֵר הַשּׁוֹאֵל אֶעֱלֶה אוֹ לֹא אֶעֱלֶה. וְאֵינוֹ שׁוֹאֵל בְּקוֹל רָם וְלֹא מְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ אֶלָּא בְּקוֹל נָמוּךְ כְּמִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ. וּמֵיָּד רוּחַ הַקֹּדֶשׁ לוֹבֶשׁ אֶת הַכֹּהֵן וּמַבִּיט בַּחֹשֶׁן וְרוֹאֶה בּוֹ בְּמַרְאֵה הַנְּבוּאָה עֲלֵה אוֹ לֹא תַּעֲלֶה בָּאוֹתִיּוֹת שֶׁבּוֹלְטוֹת מִן הַחֹשֶׁן כְּנֶגֶד פָּנָיו. וְהַכֹּהֵן מְשִׁיבוֹ וְאוֹמֵר לוֹ עֲלֵה אוֹ לֹא תַּעֲלֶה:

יב וְאֵין שׁוֹאֲלִין עַל שְׁנֵי דְּבָרִים כְּאֶחָד. וְאִם שְׁאַל מְשִׁיבִין עַל הָרִאשׁוֹן בִּלְבַד. וְאֵין נִשְׁאָלִין בָּהֶן לְהֶדְיוֹט אֶלָּא אוֹ לְמֶלֶךְ אוֹ לְבֵית דִּין אוֹ לְמִי שֶׁצָּרִךְ הַצִּבּוּר בּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כז כא) "וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְגוֹ'. "הוּא" זֶה הַמֶּלֶךְ. "וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" זֶה הוּא מְשׁוּחַ מִלְחָמָה אוֹ מִי שֶׁצָּרִךְ הַצִּבּוּר בִּשְׁאֵלָתוֹ. "וְכָל הָעֵדָה" אֵלּוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל:

יג זֶה שֶׁאָמַרְתָּ מוֹצֵא בִּדְבָרֵי נְבִיאִים שֶׁהַכֹּהֲנִים הָיוּ חוֹגְרִין אֵפוֹד בַּד לֹא הָיוּ כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים. שֶׁאֵין הָאֵפוֹד שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל אֵפוֹד בַּד. וְאַף הַלְוִיִּם הָיוּ חוֹגְרִין אוֹתוֹ שֶׁהֲרֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא לֵוִי הָיָה וְנֶאֱמַר בּוֹ (שמואל א ב יח) "נַעַר חָגוּר אֵפוֹד בָּד". אֶלָּא אֵפוֹד זֶה הָיוּ חוֹגְרִים אוֹתוֹ בְּנֵי הַנְּבִיאִים וּמִי שֶׁהוּא רָאוּי שֶׁתִּשְׁרֶה עָלָיו רוּחַ הַקֹּדֶשׁ לְהוֹדִיעַ כִּי הִגִּיעַ זֶה לְמַעֲלַת כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁמְּדַבֵּר עַל פִּי הָאֵפוֹד וְהַחֹשֶׁן בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ: